

Debesuota, diena 65°, naktį 55°
Saulė teka 6:46, leidžiasi 6:35
Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LV

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Pirmadienis, rugsėjo-September 30 d. 1974 m.

Kaina 15c

230

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

8-TASIS AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS

"SUDIEV MORALEI IR IDEALIZMUI"

Australijos vyriausybės 1974 m. rugpjūčio 3 netikėtas nutarimas, pripažinti de jure Lietuvos, Latvijos ir Estijos aneksiją ir inkorporaciją į Sovietų Sąjungą, išsukė opoziciją ir pabaltiečių protestų bangas visame laisvajame pasaulyje, ypač Australijoje. Elta gavo daug iškarų iš tenyškių laikraščių, kurie bendrai griežtai smerkia ir kritikuoja tokį slapukišką ir negarbingą Australijos vyriausybės pasielgimą. Čia paduodame svarbesniųjų laikraščių pareiškimų santraukas.

Sydneyje "Morning Herald": rugp. 5 laidoje plačiau aprašė Baltijos valstybių istoriją, sovietinės aneksijos ir inkorporacijos aplinkybes, paduoda Australijon emigravusių baltų skaičių (25 tūkst. latvių, 10 tūkst. lietuvių ir 10 tūkst. estų), jų pasipiktinimą ir protestus. Rugp. 8 patalpintas baltiečių pareiškimas, kur sakoma, kad šis min. pirmininko "pasielgimas negali būti suderintas su E. G. Whitlam'o patikimais, duotais baltų bendruomenei Australijoje, kuriuos jis padarė būdamas opozicijos lyderiu ir vėliau kaip ministras pirmininkas. Paskutinis jo ta prasme pareiškimas buvo padarytas žurnalistų konferencijos 1974 m. balandžio 30 d." Baltiečiai raginami griežtai protestuoti. Rugp. 8 d. laidoje patalpinta protesto demonstracijos nuotrauka su užrašu, kad dalyvavę 2-000 demonstrantų. Kalbėjęs opozicijos lyderis Snedden, kuris smarkiai kritikavęs ministerio pirmininko nutarimą, padarytą nepasitarus su parlamentu. Laikraštis pastebi, kad nutarimas buvo padarytas krašto, saugumo sumetimais neišlaiko kritikos ir nepateisinamas.

Rugp. 15 d. laidoje straipsnis "Worst of a Bad Job" pastebi, kad min. pirmininko nutarimas, padarytas kaip tik tuo metu, kai Australijos užsienio reikalų ministras buvo išvykęs į užsienį. Straipsnis baigiamas žodžiais: "Goodbye to morality and idealism".

"The Sun Herald" rugp. 18 d. patalpino straipsnį "Vikings on the Warpath", kur duoda daug vietos baltiečiams pareikšti savo kartumą ir pasipiktinimą.

"The Australian", rugp. 14 d. laidoje straipsnis "Broken promises, — Double standards" aprašo Australijos vyriausybės žygio techniką. "Atrodo, buvo susitarta tarp min. pirmininko ir užs. reikalų ministerijos žmonių dėl 'jdomios' technikos: Sir James Plimsol, ambasadorius Maskvoje turėjęs oficialiai apšaukti visas tris Pabaltijo valstybes, kuo jau savaime būtų patvirtintas Australijos faktinis statusas pripažinimas. Po to oficialus pareiškimas būtų padarytas vyriausybės". Atsakydamas į Australijos vyriausybės teisinimą, organizacija parlamente pabrėžė, kad šis vyriausybės pasielgimas yra "ginkluoto kolonializmo pripažinimas".

"The Sun", rugp. 14 laidoje rašo, kad opozicija Australijos Senate padarys pareiškimą, pasmerkiantį vyriausybės nutarimą pripažinti Sovietų Sąjungos Baltijos valstybių aneksiją. Kalbina vyriausybę pripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos užgrobtą jėgą, kaltinti min. pirmininką sulaužius savo pažadus baltų bendruomenei Australijoje, reikalauja vyriausybę pakeisti savo nutarimą.

"The Age", rugp. laidoje pasakytą, kad Baltijos tautos išduotos.

Visi laikraščiai atspausdino

IŠ VISO PASAULIO

VIENTIANA. — Laos premjeras Souvanna Phouma po širdies atakos išslydo iš spinto 15 d.

ATENAI. — Buvęs Graikijos karinės diktatūros galva Papadopoulos yra namų arešte. Jį saugo 15 policininkų, nes dažnai įvyksta demonstracijos.

TEGUCIGALPA. — Hondurase tik po dviejų metų atsigauna iš uragano Fifi padarytų nuostolių įvairioms plantacijoms, pareiškė ekonomistai. Iš užsienio siunčiamas maistas jau pasiekė badaujančius gyventojus.

WASHINGTONAS. — Senato priėmė bilių, kuriuo nurodoma medicinos ir dentisterijos mokykloms 25 nuosimčius mokslus baigusius savo absolventų deleguoti priverstinai dviejų metų tarnybai beturčių rajonuose didmiesčiuose ir mažuose miesteliuose.

ST. CLAIR SHORES. — Pono Beverly Ribaud pradėtas cukraus boikotas pradeda įgauti jėgos ir patraukti vis daugiau šalinių. Jį pasakė, kad cukrų boikotuoti jį paskatino faktas, kai krautuve pareikalavo \$2 už 5 svarų cukraus maišelį, už kurį prieš metus laiko jį mokėdavo 69 centus.

skaitlingus baltiečių atstovų pareiškimus.

Pavergtųjų Tautų Tarybos Australijoje pirmininkas, Mr. Douglas Darby, MLA, parašė vyriausybei protesto laišką, kuriu ištraukos čia cituojamos:

"Trys Pabaltijo valstybės, per antrąjį pasaulinį karą despotiškai Sovietų Sąjungos aneksuotos, niekuomet nesutiko su jų pavergimu. Pusė milijono išeivių, išblaškyti po visą laisvąjį pasaulį, — iš jų 50 tūkst. Australijoje — išlaikė savo egziliškes vyriausybės ir savo viltį, kad vieną dieną jų laisvė ir nepriklausomybė bus atstatyta".

"...Per daugelį metų Sovietų propaganda pavergtose Tautose kalė, kad laisvasis pasaulis jais nesirūpina. Didžiausia viltis, kurią gali turėti kalnys, ypatingai nekalčiai nuteistas, ir nuolat kankinamas, yra tai, kad jis turi draugus už kalėjimo sienų, kurie vieną dieną padės jam išeiti į laisvę".

"...Aš klausiu: argi Australijos žmonės nutarė, kad komunistų imperializmo, genocido, kankinimo, spjgiuotų vietų užtvartų prieš migraciją, kelias yra pranašesnis už mūsų paveldėtąjį idealizmą? Gal būt šis komunistui nusilenkimas atidarys akis australams į gėdingą pasielgimą ir į pavojų jų pačių laisvei, kuriom jie dabar džiaugiasi? Tada jie pasižadės uoliai remti Pavergtąsias Tautas. Nes, kol jos yra pavergtos, negali būti pastovios taikos".

Šį laišką jo autorius plačiai paskleidė Australijos spaudoje, tarp parlamentarų ir kt. (E)

Prezidento Gerald Fordo karikatūra rodo jį palankioje dvasioje kas karikatūrų piešėjams retai pavykdavo buv. prezidento Nixono atžvilgiu.

Sunki prezidento žmonos operacija

WASHINGTONAS. — Prezidento žmonai Betty Ford šeštadienį ligoninėje buvo nupiauta dešinė krūtis, kai gydytojai nustatė, kad surastas nedidelis susilpnėjimas — auglys — yra piktybinis. Kai ponja Ford prieš 7 mėnesius ir anksčiau, prieš metus, tikrino sveikatą, jokių auglių nebuvo pastebėta.

Bethesda Jūrų Laivyno ligoninėje gydytojas, pulk. William Fouty pasakė, kad operacija pavyko labai gerai, bus tęsiami patologiniai tyrimėjimai, kurie parodys ar vėžys yra išsiveržęs į limfinę sistemą. Jei vėžys nėra išsiplėtęs, ponja Ford turi šansų išgyventi mažiausiai 10 metų. Ji yra 56 metų. Jei vėžys išsiplėtęs toliau, tai ji turi 90% išgyventi nors 5 metus. Tekty, tuo atveju, ją gydyti radiacijos spinduliais.

Prezidentas Fordas, labai nuvargęs ir nusiminęs, aplankė operacijos zoną ir išbuvo ligoninėje virš valandos. Buvęs prezidentas Nixonas, kitoje ligoninėje, atsiuntė savo geriausius linkėjimus poniai Ford, linkėdamas greit pasitaisyti.

800 milijonai žmonių nemato sau ateities

WASHINGTONAS. — Pasaulinio banko Washingtone išleistame metraštyje tvirtinama, kad be koncentruotų tarptautinių pastangų lygiai 800 milijonai neturtinguose pasaulio dalyse gyvenančių žmonių iki šio šimtmečio pabaigos negali tikėtis jokio savo būklės pagerėjimo. Kiti šimtai milijonų žmonių gali tikėtis, kad ir tiek nežymaus progreso.

Savo apžvalgoje Pasaulinis bankas pareiškia, kad aukštos naftos kainos, maisto produktų ir trąšų stoka, infliacija ir praeigios industrinės valstybės mažėjimas bendrai gresia ūkiui ir socialinės pažangos sumažėjimu mažiau išsivysčiusiose šalyse. Toms šalims ilgalaikis kreditas 1976 metams reikalingas \$10.6 bilijonų sumoje, o 1980 metais bus reikalingas \$27.5 bilijonų.

Japonija prisibijo didelio drebėjimo

TOKIO. — Praeitą penktadienį centrinėje ir šiaurinėje Japonijoje įvyko du žemės sudrebėjimai, kurie turimomis žiniomis nuostolių nepadarė. Pirmas drebėjimas įvyko pietų metu, antiras pustrėčios valandos vėliau ir siekė 6.7 pagal Richter lentelę. Valdžios seismologai perspėja dėl galimo naujo drebėjimo, kadangi nustatytas žemės plutos įtampos didėjimas po Pacifiko vandenynui netoliese kranto centrinėje Japonijoje.

WASHINGTONAS. — Pentagono turimomis žiniomis, į Havanos uostą Kuboje įplaukė keturi sovietų karo laivai, iš kurių du raketomis aprūpinti kreiseriai. Tai jau dvyliktas sovietų laivyno vizitas Kuboj nuo 1969 metų.

MIAMI. — Naujas uraganas, pavadintas "Gertrude" vardu, susidarė Atlante į rytus nuo Trinidado. Iki šiol 1974 metų uraganai: Becky, Carmen ir Fifi padarė daug nuostolių.

Viceprezidentas Nelson Rockefeller.

Graikų komunistai ruošiasi rinkimams

ATENAI. — Graikijos komunistų partija, paskelbus jos uždraudimo panaikinimą, įsigijo naują įstaigą, kurios sienos papuoštos Lenino, Markso ir graikų komunistų partizanų paveikslais. Partijos politbiuro narys, 60 metų amžiaus Anthony Ambatielos, ilgametis Graikijos juveivų unijos vadovas, 16 metų sėdėjęs kalėjimuose už komunistinę veiklą, pareiškė, kad partijos legalizavimas yra tik vienas tarpsnis ilgoje graikų komunistų partijos revoliucinėje istorijoje. Partija buvo uždrausta 1936 metais. Po karo partija veikė legaliai, tačiau Civilinio karo 1947 metų pabaigoje komunistai Graikijoje buvo griežtai uždrausti.

Karinės diktatūros laikotarpis graikų komunistų veiklą sustiprino, nes kelios jų grupės surado bendrą kalbą ir kartu kovoję prieš diktatūrą. Pagrindinės komunistų grupės, viena, vadovaujama minėto Ambatielos, drena savo liniją su Maskva, o antara, vadovaujama Babis Dracopoulos, pamėgdžioja Tito liniją, siekdama "tautinio komunizmo" laimėjimo. Dracopoulos irgi praleido 11 metų kalėjime.

Partijos uždraudimo laikais komunistai buvo įsijungę į Jungtinę Demokratinę Kaite, kuri parlamento rinkimuose reguliariai laimėdavo 15-20% visų balsų. Ši grupė paskutiniame rinkime parlamente iš 300 vietų turėjo 22 vietas.

AVALON, Calif. — Lynn Cox, 17 metų amžiaus mergaitė per 8 valandas ir 48 minutes perplaukė kanalą, esantį tarp Pados Verdes ir Catalina salos, sušaudama dviem minutėmis savo brolio David laimėję 1972 metų rekordą.

BELFASTAS. — Keturi ariai kataikiai buvo pagrobę didelį lėktuvą ir bandė iš jo mityti namie gamintas bombas, tačiau jos nespėjo.

MASKVA. — Sovietų vyriausybė paskelbė naują šalpos įstatymą. Numatoma mokėti vaikų priedus ir duoti šalpos mažai uždirbantiems piliečiams.

KRAŠTO LIETUVIAI NORI, KAD JŪSŲ DARBAS UŽSIENYJE STIPRĖTŲ, PASAKĖ NAUJAUSIAS PABĖGĖLIS

ČIKAGA. — Šeštadienį, rugsėjo 28 d. Čikagos Pick Congress viešbutyje buvo atidarytas dvi dienas trukęs Amerikos Lietuvių Kongresas, kuriame dalyvavo apie 400 žmonių iš visos Amerikos. Kongresą pradėjo Čikagos Lietuvių Tarybos pirm. J. Belūnas, pasveikindamas susirinkusius. Kongresą atidarė Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. dr. K. Bobelis. Himnus sugiedojo solistė A. Giedraitienė, maldą kalbėjo prelatas J. Baltusevičius Cook apskrities tarybos pirmininkas George Dunne pasveikino dalyvius penkių milijonų amerikiečių vardu ir padėjo kongreso rengėjams, kad jie pasirinko šiam uždaviniui Čikagą.

Kongreso prezidento nariai pasveikino kongresą žodžiu. Vyskupas V. Brizgys pasakė, kad čia yra tikroji Amerikos Lietuva, susirinkusi pakartoti tautinio įžado. Linkėjo nenusigąsti, kas neįvyktų tarptautinėje politikoje. Ginklo nepadėsime, nesiliausim šaukė, kalbėjo vyskupas linkėdamas tapti lietuvių susiklausymo ir Lietuvos meilės apaštalais.

Vyskupas A. Deksnys pareiškė, kad iš Lietuvos gautomis žiniomis, ten lietuvių dvasia labai gyva. Imperija, kuri bijo šventų paveikslų ir juos iš turistų atiminėja, negali būti labai stipri. Linkėjo vieningo darbo.

Lietuvos konsulė J. Daužvardienė ragino dirbti, budėti dar stipriau, nenukrypti, kovoti su šventa viltimi, kol Lietuva bus laisva ir nepriklausoma.

Viko pirm. dr. J. K. Vajūnas pareiškė, kad Vikas nesustos pusiauvelyje, prašė visų lietuvių tautos ir aukos. Prašė paklusti Vilkiui ir Altai bei Bendruomenei vieningai dirbti.

Amerikos Latvių Sąjungos nacionalinis prezidentas dr. Ilgvars Spilners, atvykęs į kongresą iš Pittsburgho, pasakė, kad latviai džiaugiasi turėdami tokius stiprius ir vieningus kovos draugus, kaip lietuviai, linkėjo dar glaudiau suartėti dėl mūsų tautų laisvės.

Balto pirm. Marija Rudienė pristatė tik penktadienį į Čikagą atskridusį naują pabėgėlį iš Lietuvos, perėjusį sieną į Jugoslaviją ir Italiją, muziką Aloyzą Jurgutį. Jis kreipėsi į kongresą: "Brangūs tautiečiai". Jurgutis pareiškė nuomonę, kad visoje sovietų, kaip jis pavadino, "Maskvos monarchijoje" opozicijos režimui dvasia stipriausia yra Lietuvoje. Aukštas lietuvių sąmoningumo laipsnis ir opozicijos lauzas pakurstomas ir užsienio organizacijų, ypatingai — Amerikos lietuvių veiklos. Jos palaiko ir skatina jaunime ir vidurinio amžiaus lietuviuose sąmoningumą ir opoziciją priešui.

Lietuvoje žmonės stebi Amerikos lietuvių darbą, mano, kad teisingai dirbama, ir nori kad ta veikla stiprėtų, nes "jūsų darbas surakintiems broliams padės", pareiškė Jurgutis. Toliau sekė sveikinimai: šaulių sąjungos — Išganaitis pareiškė: Dėsiame pastangas laisvės aušros užtekėjimą priartinti. Sveikino Lietuvių Fondo tarybos pirm. dr. J. Valaitis, Lietuvių Savanorių — Kūrėjų J. Tamulis: Retėjančiomis eilėmis, bet remiami ir remsiame jūsų darbą. Esame tie patys, kaip 1918-1919 metais.

Čikagos šaulių vardu kalbėjo A. Budreckas. Laikraščio Darbininkas — J. Kaunas. Naujosios, laikinosios Bendruomenės vardu dr. Z. Danilevičius, pasakė, kad didelė dauguma lietuvių nori eiti ne pasidavimo, bet laisvės kovos keliu. Jis pasisakė už organizacinį darbą pasidalinimą: "tu piasui rūgius, aš ravesiu buroklus". Pranašavo, kad skilimai ir ginčai Bendruomenėje baigsis.

Sveikino L. Tautinės s-gos Čikagos skyriaus K. Petrauskas. Naujienų vardu M. Gudelis priminė kiek daug Altos darbuose veikė buvęs redaktorius, vėlinis dr. P. Grigaitis. Žadėjo Naujienų paramą ir toliau, linkėjo vienybės, nes lietuviai tik tada daug padarys, jei eis vieningai. Laisvosios Lietuvos red. V. Šimkus sveikino laikraščio ir Vilniaus lietuvių vardu, linkėdamas kietai laikyti, kaip laikėsi prieš lenkus Vilniaus krašto lietuviai.

Telegramomis sveikino abu Illinois senatoriai: Charles Percy ir Alvin Stevenson, trys kongreso nariai ir Michigano gubernatorius Milliken. Raštu sveikino 15 gubernatorių ar merų, 29 senatoriai, 155 kongresmanai, šimtai lietuvių klubų, draugijų, laikraščių, vienuolynų, Vyčių, dainų ansamblių, susivienijimų kuopų, politinių grupių, skyrių ir visos bendrinės organizacijos, išskyrus Bendruomenę. Kongreso Garbės komitete buvo JAV LB Garbės Teismo pirmininkas. Vienintėlis Lietuvių Bendruomenės sveikinimas kongresui atėjo iš Melrose Parko Apylinkės.

Brežnevas pagyrė Fordo pareiškimą

MASKVA. — Komunistų partijos vadas Brežnevas pasakė kalbą Vengrijos partijos vado Janos Kadar pagerbimo bankete. Brežnevas pirmą kartą pareiškė pasitenkinimą, kad naujasis Amerikos prezidentas Fordas toliau žada tęsti santykių gerinimą tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos.

Brežnevas, kalbėdamas apie Kipro konfliktą, pareiškė, jog tarptautiniame gyvenime karinis Nato blokas vaidina pavojingą vaidmenį, nes dvi Nato valstybės paverė mažą Kiprą, kuris negali gintis, į ginkluoto konflikto lauką.

Amerikos korespondentai iš Maskvos praneša apie sustiprėjusią sovietų spaudos propagandą prieš Ameriką. Tokios propagandos jau nebuvo nuo šaltojo karo laikų. Piktos karikatūros apie Amerikos gyvenimą, rasines problemas, tarptautinį Amerikos vaidmenį, matomos beveik kasdien svarbesniuose sovietų laikraščiuose.

NEW YORKAS. — Firma "Price Paper Corp." paskelbė laikraštinio popieriaus pabranginimą po \$25 tonai.

Pastabos iš tolo

Karšta Bendruomenės Dienoje

Pagal nusistovėjusią tradiciją Kalifornijoje (Los Angeles mieste) Tautos šventės proga Lietuvių Bendruomenė (organizacija) rengė Lietuvių Dieną, kuri šiais metais įvyko rugsėjo 22 d. (sekmadienį) — toje pat vietoje ir beveik tokiomis pat (atmosferinėmis) sąlygomis kaip ir lietuvių šv. Kazimiero parapijos rengiama Lietuvių Diena. Šiemet įvykusi birželio mėn. 16 d. Parapijos (tikriau: prel. J. Kučingio) rengiama Lietuvių Diena praėjo su dideliu pasisekimu (pasisekimą vertinant pagal lankytojų skaičių ir gautą pelną). Ne taip jau būtų galima vertinti Bendruomenės rengtą Lietuvių Dieną: lankytojų skaičius — „skystas“, nesimant daug žinomų veikėjų, kurie labai pastebimi ne tik prel. Kučingio rengiamose Lietuvių Dienose, bet net ir paprastuose renginiuose, nežiūrint kieno vardu, kur ir kas bebūtų rengiama, o ką jau bekalbėti apie lankytojų skaičių... Kai dar kiek ankščiau tokiuose Bendruomenės renginiuose (Lietuvių Dienose) lankytojai netilpdavo parapijos salėje ir beveik pripildydavo Marshall gimnazijos salę kurion ir parapija

ir Bendruomenė persikėlė su savo Lietuvių Dienomis dėlto, kad ankščiau parapijos salė pasidarydavo permaža (ji ir dabar tebėra permaža parapijos rengiamoms Lietuvių Dienoms) — tai šioje Bendruomenės Lietuvių Dienoje ta salė (Marshall) atrodė tikrai pustuštė... Ir tai nežiūrint menininkų iš Čikagos (solistai Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis — čia gastroliuoja pirmą kartą).

Koncertas — kaip koncertas, solistai savo pareigą atliko — bet kur Bendruomenės publika? Kur pati Bendruomenė, tariamai atstovaujanti „tautą“ — dargi tautos šventės proga? Quo vadis p. Nainio Bendruomenė?

Bendruomenės Lietuvių Dienos proga, parapijos salėje, buvo surengta „spaudos paroda“. Taip buvo (parodos pavadinimas) skelbta spaudoje ir kvietimose. Jeigu jau kur suklydau, tai tikriausia čia — suprasdamas, kad spaudos paroda apims mūsų laikraštį (daugiausia periodinę) spaudą.

Betgi kai išvydau šioje parodoje išdėstytus („spaudos“) eksponatus — buvan daugiau negu nustebintas, nes tai buvo ne laikraštis bet knygų spaudos

paroda. Ir net kaip tokia — laivos nevykusi, ne visu, čia Kalifornijoje, net Los Angeles mieste, rašytojų veikalai lygiai buvo išdėstyti. Kai kurių visai nebuvę kitų — lyg ir per daug pirmo kurybingumą: „ex libris“ Brazdžio, Ale Rūta-Nakaitė, J. Svaistas, Andrius Mironas, Norimas, Bronys Raila — su „Paiguodis“ dviem tomis, Algis Gustaitis su savo, jau kiek pasenusiais kūriniais, bei naujas literatūros horizontuose J. Kaributas — su savo „Kelione aplink pasaulį“ ir kai kurie kiti, daugiau ar mažiau žinomi autoriai mūsų šeimoms literatūroje — ypač čia Kalifornijoje. Betgi kur liko beveik patys stambiausieji, net premijuoti, mūsų literatūros kūrėjai? Turitu galvoje Jurgį Gliūdą ir dar vieną kitą, kurių veikalų parodoje nepastebėjau.

Aš asmeniškai paklausiau spaudos parodos prižiūrėtoją, kodėl nematyti Jurgio Gliūdos veikalų? Atsakymas — kad J. Gliūda buvo kvietas parodoje dalyvauti, bet — nedalyvauja. Vėliau, iš kitių šaltinių patyriau, kad pora J. Gliūdos veikalų parodoje vis dėlto esą buvę išdėta. Betgi — jei tai buvo ne spaudos, bet knygos paroda, tai ir tuo atveju trūko kūrinių daugelio autorių, kurie gyvena Kalifornijoje. Bendra išvada — „spaudos paroda“ — nevykusi, kaip ir pati Bendruomenės „Lietuvių Diena“ nepavykusi. Jei ka toje parodoje nereikėjo eksponuoti — tai laikraštį „Už Tėvynę“ (kokią? V. B.).

Karšta Bendruomenės Lietuvių Dienoje buvo ne tik dėlto, kad klimatas buvo karštas (93°) ir daug „smogo“, bet ir ta prasme, kad „prisiekusių“ bendruomenininkų (naininės bendruomenės) šalininkų tarp pastebėjau rimto susirūpinimo dėl kažkokio „atsisakymo“ ar „kvietimo“ kaliforniečių deleguoti du atstovus į naujai kuriamą Amerikos Lietuvių Bendruomenės vadovaujamą organą — rodos Tarybą. Buvo kalbama, kad toks „raštas“ čia (Los Angeles) tikrai yra gautas, dėlto labai nervojamas p. Nainiui artimuose sluoksniuose ir plačiai diskutuojama neutraliai stebėtojų pėslėse, kėbros atrodė, padarė tam tikros įtakos ir Bendruomenės „Lietuvių Dienos“ eigai ir planiniam „pasisekimui“.

Gal pats pozityviausias rezultatas tos „Dienos“ — tai vietos šaulių kuopos pirmininko (vado) K. Karuzos pastangos — dalinant protesto laiško pavyzdžius protestuojant Australijos valdžios pripažinimą „de jure“ — kiek-tai liečia Baltijos valstybes — Sovietų Rusijos apimtyje.

Kostas Burbulis Afrikoje

Jau net keleri metai buvo nutrūkę mano ryšiai su senu prieteliu Kosta Burbuliu, kurį pažinojau (ir palaikėme ryšius per daug metų) nuo to laiko kai jį Klaipėdoje (tur būt, kokias 1928? metais) išlydėjau į Belgiją — aukštųjų jūrininkystės mokslo eti. Tuos mokslus sėkmingai baigęs, su kapitono diplomu kisenėje K. Burbulis grįžo Lietuvon, kur tuoj pat stėjo jau-

no dar tik beskuriančio, Lietuvos prekybos laivyno taisybės.

Kostas Burbulis visą savo gyvenimą pasiūkio išlikimas jūrai — kaip retas kuris iš mūsų jauniosios diplomuotų jūrininkų kartos. Jis visą laiką, su kiek ilgesne pertrauka karo metu, buvo jūroje. Po karo, atvykęs Amerikon — vėl ėmėsi jūrininkystės, nors čia, kad ir turinčiam jau didelės praktikos ir gerą diplomą — buvo ypač sunku, nes vėl reikėjo pradėti beveik nuo pradžių — nuo eilinio jūrininko. Tokie Amerikos įstatymai ir unijai reikalavimai pliekybės neturintiems jūrininkams. Bet K. Burbulis savo kietu lietuvišku užsispyrimu ir čia nugalėjo visas kliūtis, gavo pilietybę ir išlaikęs reikiamus kvotimus — vėl atstovavo šalia laivo kapitono ir jau daug metų kaip plaukioja Amerikos prekinioje ar keleiviniuose laivuose trečiuoju kapitono padėjėju (šturmanu). Kostas Burbulis vėl yra ponas jūroje...

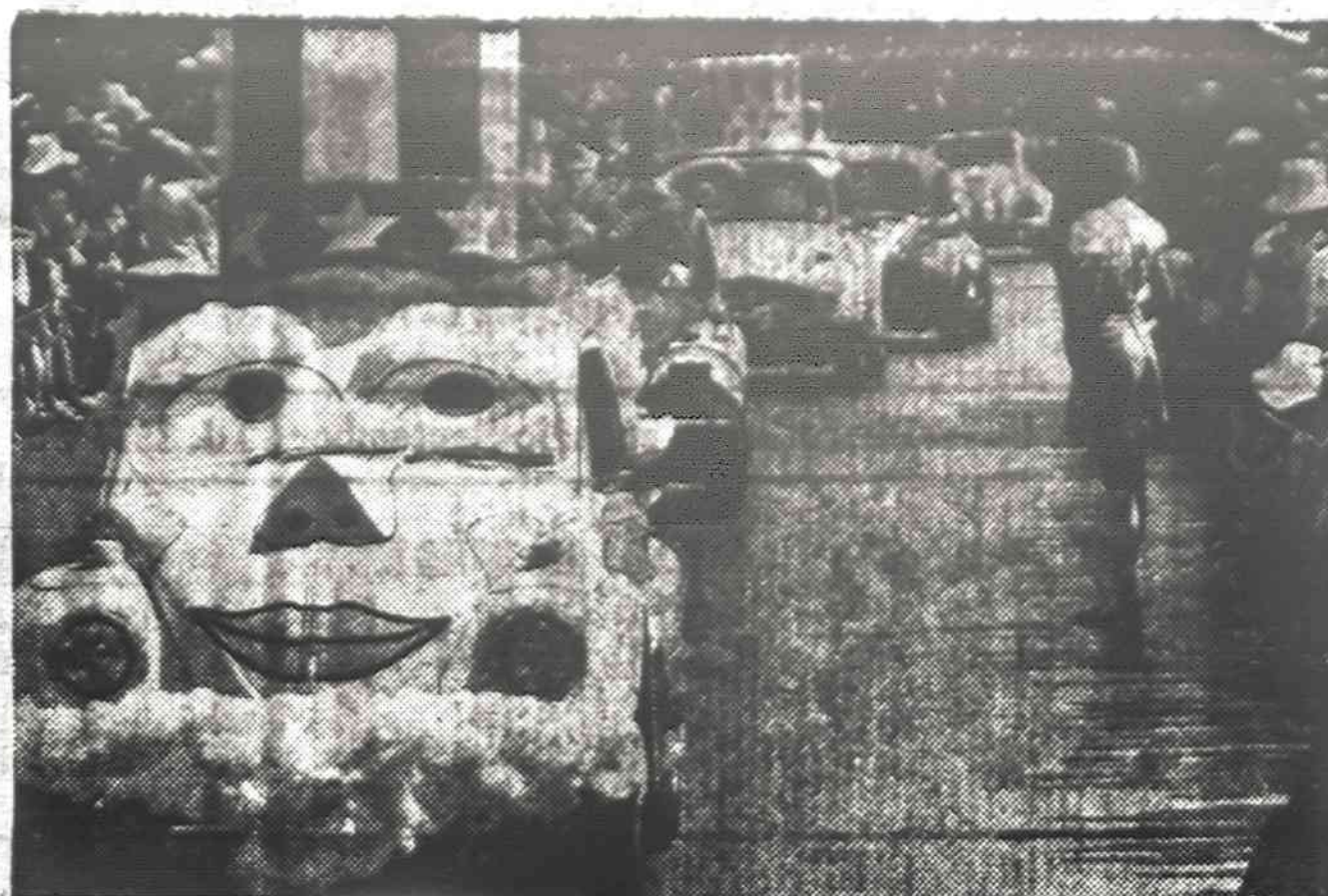
Per daug metų jam lankantis įvairiuose pasaulio uostuose — tai iš vienur, tai iš kitur gaudavau atvirutę, kartais ir laiška. Keletą kartų jo laivas buvo užsukęs ir į Los Angeles, kur turėjome malonios progos vėl susitikti. Bet paskui, kurį laiką dingę ir atvirutės ir laiška ir nieko apie Kosta Burbulį negirdėjau. Tik štai dabar, po kelių metų pertraukos — Kosto Burbulis atvirutė, o paskui ir laiškas iš... Afrikos: Luanda uosto. Gerai, kad seku spaudą ir nesunkiai nustaciau kur ir kas Luanda yra: tai Portugalijos kolonijos Angolos (6,725,000 gyventojų; iš kurių tik 500,000 baltųjų) sostinė. Iš laiško paaiškėjo, kad dabar plaukioja laivu S. S. „Del Rio“. Taip pat paaiškėjo ir kur per tuos kelerius metus buvo „dingęs“: mat, buvo išmetęs inkara meilės uoste — apsidėję kurį laiką ramiai gyveno nauju gyvenimu, kol vėl pabudo jūrinis instinktas kiekvieną jūrininką šaukia ten, kur jis priklauso — jūron. Ten yra dabar Kostas Burbulis, vienas iš labai nedaugelio lietuvių diplomuotų jūrininkų Amerikos laivyne. Gero vėjo.

Lietuviai „Expo '74“ Spokane

Pasaulinės parodos „Expo '74“, vykstančios Spokane mieste, administracijos pakviesti ten spalio 5 ir 6 d. dalyvaus Los Angeles lietuvių tautinių šokių grupės, vadovaujamos mok. O. Razutienės, šokėjai, tų dienų programoje. Tai bus puikus pasirodymas, nes savaitgaliais parodos lankytojų skaičius siekia 50,000 per dieną.

Iš Los Angeles grupę važiuos Greyhound autobusu ir tai bus puiki krašto pažinimo ekskursija jaunimui. Iš Los Angeles į Spokane yra 1260 mylių kelio autobusu. Kelionė gal kiek ilgoka, bet jaunimui (kurio būsią apie 30), tai bus puiki poatostiginė išvyka — pramoga. Geros ir laimingos kelionės ir gero pasirodymo parodoje.

Šiomis dienomis į parodą Spokane išvažiavo, autobobiliu, Petras ir Rūta Sakai, kurie pardavę savo didelį motelį Palm Springs, Kalif., apsigyveno kal-

Volkswageno „Kaukių parados“ įvyko Disemland, Dalyvaus 625 automobiliai.

nuose — Rimi Forest — ir dabar turėdami laiko nutarė pasidaryti pajūriais ir krašto gilumose — toliau šiaurėje.

Poetė D. Mitkienė ligoninė

Rašytoja-poetė Danutė Mitkienė šiomis dienomis turėjo būti nuvežta ligoninėn, kur jai padaryta sudėtinga vidurių operacija (sakoma dėl pavėluoto apendicito). Kelias dienas buvusi kritiškoje būklėje — ligonė jau taisosi — ir reikia linuotės, kad greitai galės grįžti į savo namus rūpestingo (ir labai veiklaus visuomenėje) ypačiai radijo valandėlės reikaluose) vyro Juozo globon ir priežiuron. Geriausio linkėjimai.

BOLSEVIKŲ GAUJA

Vieno fabriko direktorius turėjo aprodyti savo įmonę rusų delegacijai. Jis pasirinko laiką prieš darbo pabaigą. Jam bevaikšiojant, pasibaigė darbo laikas, ir darbininkai sujudo bėgti namo ir prabėgdami stumdė direktorių.

— Pas mus nebūtų šitaip, — pašaipiai tarė delegacijos vadovas. — Rusijoje kiekvienas darbininkas dirbtų, kol pabaigęs darbą, visiškai nežiūrėdamas, kas per laikas.

Direktorius iš pradžių nesuigaudė, ką atsakyt, bet netrukus linksmai pratarė: — O, nekreipkite dėmesio į gaują — jie visi yra bolševikai!

Pasauliniam vyskų Sinodui prasidėjus

Vatikano Mieste šiomis dienomis supuolę du nekasdieniniai įvykiai: praėjus ketvirtadienį popiežiaus Pauliaus VI turėjo savo amžiaus 77 metų sukaktuvę, o penktadienį prasidėjo Ketvirtasis Pasaulinis Katalikų Bažnyčios Vyskų Sinodas.

Vatikano Miestas ir „valstybė“ paspuolę pusiau auksinėmis pusiau baltomis vėliavomis ir Katalikų galvai iš viso pasaulio plaukia sveikinimais ir linkėjimais, bet Giovanni Battista Montini-Paulius Seštasis yra liūdnas, jaučiasi pavargęs ir nesveikas. Jį kankina sąnarių liga artrozis, bet dar labiau skaudina jo vadovaujamos bažnyčios padėtis, kuri nebegincijamai yra suskilusi. Jo buvusios viltys apie rimtą nuosirdų dialogą su „moderniu žmogumi“ liko užviltoje ir tokioje nuotaikoje jis turi atidaryti Ketvirtąjį Pasaulinį Vyskų Sinodą, žinodamas, kad čia bus liečiamas, kad ir ne tiesioginiai, jo paties pontifikato balsas, praneša iš Romos Chicago Taribune bendradarbis Kay Withers.

Formaliai, Sinodo dienotvarkės centrinių punktų sudaro „evangelizacijos“ aptarimas ir išdiskutavimas, bet tas punktas apima diagnozę ir terapiją visų negalavimų, kokiais yra apsikrėtusi Bažnyčia jam popiežiaujant. „Bažnyčia yra sunkumuose“, neseniai ištarrė pats Paulius. „Ji yra suskaldyta skaudžių kančių, radikalių opozicijos ir rudijančios kontestacijos. Bene budug-

ne yra iškasta tarp modernios minties ir senojo religinio bei eklesiastinio mentaliteto?“ jis paklausė. Jei taip, tai progresyviai pasauliečiai kaltę krauna prie paties popiežiaus Pauliaus kojų. „Neurozė, netikrumas, tikėjimo stoka nebėra naujiena“ pasakė Tėvas Giovanni Franzoni, pats dėl savo nekonvencionalistikų pažūrų praradęs savo vyskupiską rangą. Žmonija išaugo ir nebėra po bažnyčios nykėliu. Bažnyčia turi pati prisitaikyti... Jei popiežius mano, kad popiežystė yra institucija, o ne jo paties asmens jėga, tai atrodo būti logiška, kad jis pasitrauktų ir užleistų vietą gabesniai vyrai“, pasakė ex-vyskupas Franzoni.

Popiežius šįandien yra jau dviem metais senesnis už savo paties potvarkį. Kad vyskupai sulauktų 75 metų amžiaus privatu atsistatydinti. Iki nustatytos 80 metų ribos kardinolams jam, pačiam trūksta trijų metų, ir nepatiktinai gandai skelbia, kad Paulius VI pasitrauks ne vėliau kaip 1977 metais.

Amerikos vyskupai, kiek matyti iš Sinodo narių vyskupo James Raths, kardinolo Terence Cook, arkivyskupo Joseph J. Bernardin pareiškimų, laikosi už Paulių. Kay Withers pranešimą iš Romos baigia: „Evangelizacijos tema, kuri yra miškinis ir neribota, paties ir bažnyčios santykius su marksizmu, o galbūt ir kontraversinį kunigų celibato klausimą“.

DEDES SERNO GYVENIMO BRUOŽAI

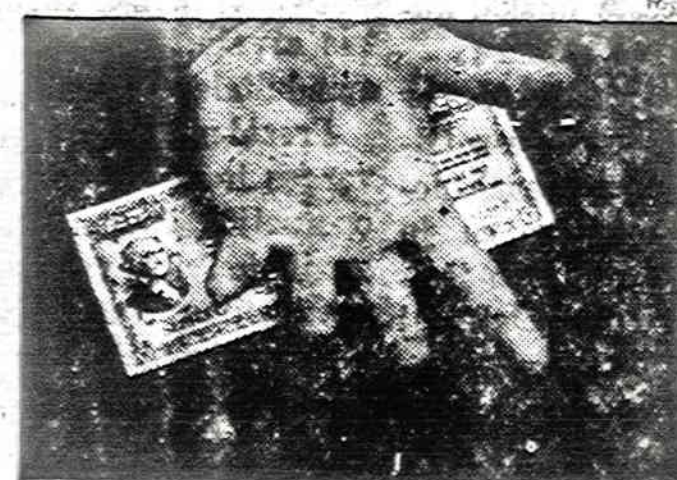
YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį — Dėdę Serną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo pasakojimų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Serno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražią istoriją. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos ar vasaros pasisakymams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ. Dėdės Serno gyvenimo bruožus. Jie pradėjusį kiekvieną kas jį atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTONO RŪKO lengvas, vaizdas, gražia literatūrinė forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išvykusių lietuvių gyvenimu ir jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitio, Serno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA „NAUJIENŲ“ ADMINISTRACIJOJE

What if we told you to cough up \$18.75 or else?

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

You wouldn't like it, of course. You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to. That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything. Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds. First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck. They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish. There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds. It's called pride. It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going. If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it? Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Or go to your bank. And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%
a year

OUR SAVINGS CERTIFICATES

EARN UP TO 7 1/2%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Tel.: 847-7747
HOURS: Mon.-Tue. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

DR. KAZYS GRINIUS
PSYCHIC MINIMAL IR MINTYS

ff entas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.46.

Išleido Dr. Kazys Grinias Komitetas. Knyga galima nusipirkti „Naujiene“ už \$6.00, užsakant pastu reikd pridėti 25 centus pasto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima išgyti ir pirmąjį „Alsiminimui ir raičių“ tomą (neišsta) už \$2.00

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdymui išskleisti mažutį deimantų spindulį žiedą, apkaisto medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamazų įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svaioja juokais ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir mintų gelmes.

Naujiene yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis — Valčiūnienė, 2VAIGZDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.00.
2. Jurgis Baltušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkus Juzė, ELERASČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgellontis, GLŪDĖ LIUDI. Lytikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Antolijus Kairys, AUKSINE SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ SVENTE. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvengtąs lietuviškas senoves laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI. Antano Baranauko „Anykščių Šilėlis“, vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARAI LANGAI. Rinktinė lyrika, 187 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ. 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūriniai, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Goodis, AGUONOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tomienė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINIAI. Lyrikos rinktinė, 186 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jass, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami išgyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųsti ir Naujienu raštine arba užsakyti pastu, pridėdami čekį ar piniginių orderį.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Spaudos pabiros

Prievartinė integracija

(Reportažas iš mokyklų "karo lauko")

(Tęsinys)

Pasibaigus pamokoms, juodukai sugrįžta į jų laukiančius autobusus ir pasileidžia į namus. Į riedančius autobusus pakelyje pasipila akmenys ir kiti po ranka pakliuvę daiktai. Kai kurių autobusų langai skyla ir krentančios į vidų šukės sužeidžia keleto moksleivių. Susijaudinimas Roxburyje: švietimo komisijonierius Thomas Atkins kreipiasi į savo tautiečius, siūlydamas jiems nebesiūti vaikų į So. Bostoną: miesto majoras-burmistras, pasidžiaugęs, kad pirmosios dienos integracija buvo 90% saugi, pritaria, kad sekančias dienas saugumas bus 100%. So. Bostone esantis antibusinimo komitetas kviečia Bostono majorą atvykti pas juos pasikalbėti dėl saugumo, bet majoras atšauka:

"Aš So. Bostone nereikalingas. Vykstu ten, kur esu reikalingas". Jis nuvyksta į Roxbury ir pareiškia užuojautą sužeistų moksleivių tėvams...

Penktadienį, rugsėjo 13-ą pasikartoja beveik panaši istorija, kaip ir vakar: iš ryto jokių didesnių neramumų, o po pietų ir vėl akmenys ir autobusus... Nežiūrint į vakarykštį majoro įspėjimą, kad So. Bostone negalima vaikščioti būreliais. Kur vaikščios daugiau kaip trys — bus areštuojami. Visą laiką, ir nakties metu, policija būdi gatvėse. Šeštadienį ir sekmadienį...

Sekmadienį, rugsėjo 15 dienos popietį So. Bostono gatvėmis, uždegtomis šviesomis, dūduodamas važinėja ilgiasios kolonos, įvairių rūšių mašinos. Iš jų atidarų langų plėvėsuoja Amerikos vėliavos, priešintegraciniai plakatai. Daugelis mašinų apklijuotos įvairiais šukiais, kviečiančiais kitų aplinkinių miestų gyventojus remti "So. Bostoniečių kovą". Nėtrūksta iš kitų vietovių atvykusių mašinų, kuriose vežami plakatai ir mašinų šonuose pritvirtinti šukiai: "Mes remiame narsiuo-

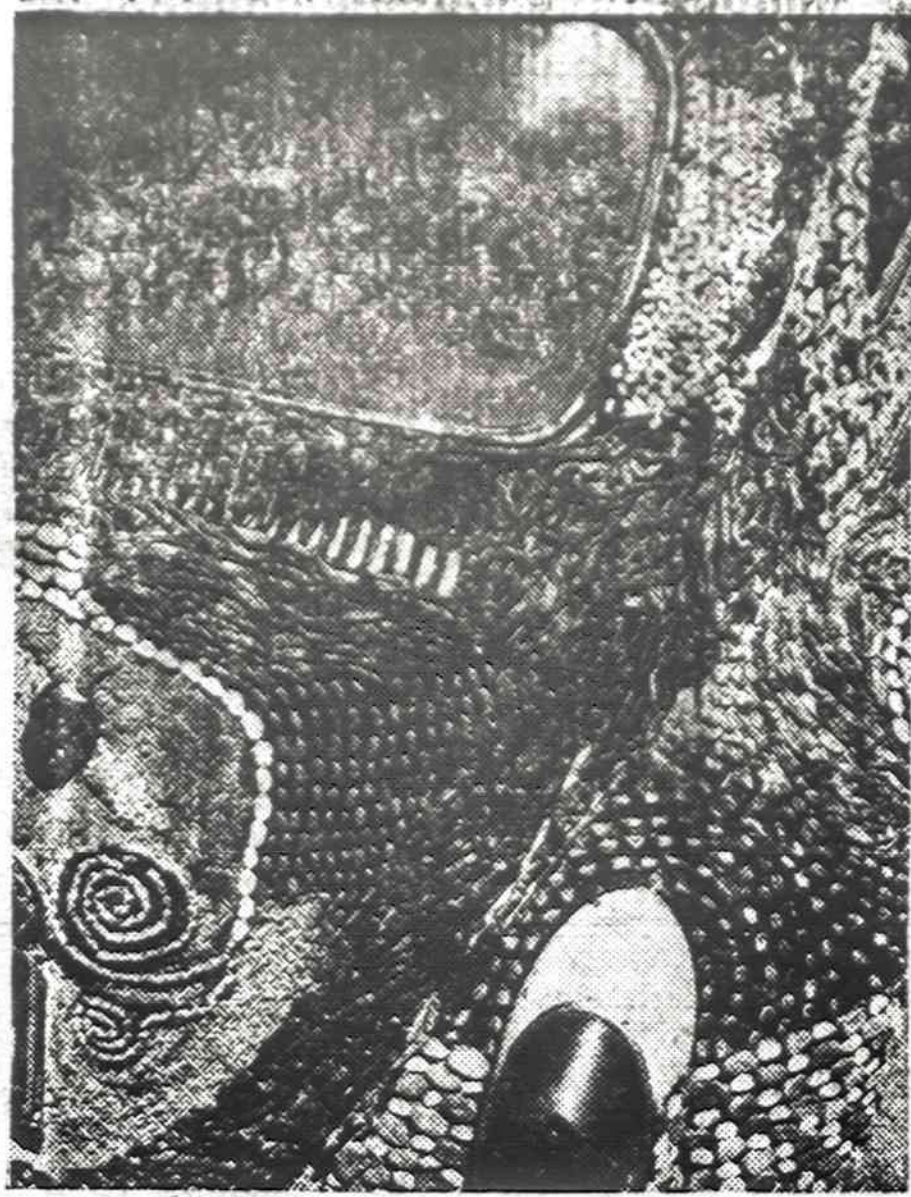
sius "Southie", t. y. sobostoniečius. Tokių mašinų yra iš Salem, Dorchesterio, Hyde Park ir kitų aplink Bostoną esančių vietovių.

Kai kurios mašinos turi gaisrininkų sirenas ir jomis nuolat kaukia; o iš kitų per ruporus sklinda kvietimas pirmadienį (rugsėjo 16 d. 10:30 val.) dalyvauti prie M gatvės esančiame parke taikingsoms demonstracijoms...

Tą sekmadienį So. Bostono ir kitose bažnyčiose kunigai meldžiasi ir maldininkus prašo maldauti Dievą, kad viskas nusiramintų ir grįžtų į normalias gyvenimo vėžes. Pirmomis mokyklų integracijos dienomis (rugsėjo 12 ir 13) dvasiškai-kunigai maišosi tarp atvykstančių ir integruojamas mokyklas juodukų, lydi juos autobusuose į namus. Taip daro baltieji kunigai. Jų pavyzdžiui paseka ir juodieji dvasiškai, pasiryžę važinėti baltuosius mokinius vežiojančiuose autobusuose. Kokia bus baltųjų mokinių reakcija į spalvotuosius sielų ganytojus, rašydamas šį reportažą, dar nežinau...

Juodas švietimo vadovas Thomas Atkins, patyręs apie jo tautiečių moksleivių nukentėjimą nuo jų metamų akmenų, kreipiasi į atitinkamus autoritetus, prašydamas atsistoti policijos "truperius" ir tautinės gvardijos dalinius padėti vietinei policijai palaikyti tvarką, tačiau, kol kas, jo prašymas nepatenkinamas. Bostono majoras — burmistras White ir policijos viršininkas di Grazia pasitiki savo turimomis pajėgomis...

Sekmadienio (rugsėjo 15 d.) naktį Bostono policijos vadas per radiją ir televiziją paskelbia, kad ruošiamoms prie M gatvės parke demonstracijoms neudamas leidimas, nes So. Bostono esanti įtampa per daug didelė. Kai ji atslugs, leidimas demonstracijai bus duotas; tuo pat metu jis paskelbia parėdymą,

Vienas Volkswageno puošimo varžybų dalyvis apklijuoja savo mašiną: makaronais, pupomis, kukurūzais, pipirais ir žirniais. Gavosi gan meniškas automobilio paviršius.

kad So. Bostone esančios svajigijų gėrimų parduotuvės ir barai privalo būti uždaryti iki 4 val. po pietų...

Pirmadienį (rugsėjo 16 d.), pagal Miesto majoro-burmistro White pažadą, turėjo būti saugiausia diena integracijai. Prieš 8 val. ryto slinkau E 6-ą gatvę link Thomas Park mokyklos, kurios ribose daugiausia įtampos esama, pasitikrinti tuo Bostono valdžios galvos pažado tikrumu. Tiesa, toliau nuo tos mokyklos, nieko ypatingo. Nė tu mašinų gausumo, kuris sklido ankstybomis ryto valandomis iš vienos gatvės į kitą, nebegirdėti. Matyt, paruoštas saugumas jas nutolė ir išsklaidė. Priartėjus prie karščiausios karo vietos, važdas keičiasi. Nuo paskutinės į Thomas Park skersinės E 6-ą kertančios H gatvės iki pat pagrindinių pozicijų policijos daugiau negu tikėtasi. Abiejose E 6-tos gatvės pusėse H gatvę atitverta melynų spalvos pusiau užskleistas barjerai. Tame skersgatvyje sustojęs, matau: kampuose stoviniuoją po kelis gimnazistinio amžiaus jaunuolius. Čia pat "paparkinta" lengvoji mašina, apklijuota priešintegraciniais šukiais. E 6-ą link Thomas Park prie H gatvės privažiuoja pora "plumberių" trokelių ir bando važiuoti į priekalę. Jiems kelią pastoja policininkai ir įsako sukti H gatvę į pajūrį. Jeigu tie trokeliai vyko sutaitsių sugedusius vandens vamzdžius ar suteikti "pirmąją pagalbą" reikalingiems namams, veltui tu namų gyventojai laukė tos pagalbos... Nė vien "plumberių", bet ir kitos mašinos nepraleidžiamos. Tik pavieniai pės tieji teprasmunka, bet ir jie palydimi budrių ir kas dešimt žingsnių stovinčių policininkų akių. Visomis E-6-ą kertančiomis gatvėmis važinėja policijos mašinos, kai kurios neturindios ant savo šonų įprastų parašų, o taip pat šalmuoti policijos motocikliniai patruliai.

ga gėdos nedaro: gali būti sužeistų, reikalingų skubos keliu nuboginti į ligoninę.

Nelabai aukštai ore aplink Thomas Park mokyklą visą laiką skrieja helikopteriai ir stebi galimus susigrupavimus. Tikras karo stovis. O aplink Thomas Parko mokyklą policijos daugiau, negu gali įsivaizduoti: ir pėsčios, ir raitos, ir motociklinės, ir lengvomis mašinomis aplink besisukinėjančios.

Abiejose į mokyklą vedančiose vartų pusėse šilagtiviai atitverti storumis virvėmis. Už jų būreliai televizijos operatorių, foto reporterių ir bloknotais bei kitomis užrašams reikalingomis priemonėmis apsirūpinusių laikraštininkų. Jie visi laukia "degančios" medžiagos savo duondaviams.

Laikydamos rankoje aiškiai matomą užrašų knygtelę ir rasiškį, iš antros gatvės pusės, pro policininkų gausą, pereinu į virvėmis užtvirtą vietą, abejodamas, ar būsiu praleistas. Budėtojai ir saugumo sargai nesulaukia, nors norėjau, kad taip atsitiktų. Būčiau pasisakęs lietuvių laikraščių reporteris ir tuo pačiu sužinojęs, kaip amerikiečių saugumo organai vertina kitataučių spaudą ir ar jie pripažįsta tokios būvimą. Nepasisekė. Praleido. Gaila...

Už virvėmis aptvertos erdvės nieko ypatingo negalima pastebėti. Pirmomis mokslo metų pradžios dienomis G ir E 6-sios gatvių kampuose būvę jaunuoliai išskaidyti. Visur tuščia, tik pavieniai, ir dar vyresnio amžiaus, "mohikanai" vienur kitur, stoviniuoją, laukdami iš Roxbury atvykstančių tamsiųjų.

Pereinu į kitą Thomas Park mokyklos vartų pusę, pralendu pro ištiestas virves ir aplink Thomas Park kalną juosiančią gatvę slenku pasižvalgyti į kitą mūšio laukų virtusios aukštesniosios mokyklos pusę. Priešpiečiai, matau, atkiutina garsioji Bostono lietuvių šokių organizatorė ir mokytoja p. Ona Ivaškienė. Susitiki, juokaujame:

"Ko tokį ankstybą rytą vaikščioji pavojaus zonoje. Nori, kad būtum areštuotas ir į tamsiąją pasodinta?"

"Tegu juos bala, nenoriu, nenoriu. Vos, vos nuo to išsisukau ir aplinkine gatvele, va, atslinkau... Toliau neisiu".

"O kas? Juk pavieniui galima vaikščioti".

"Taigi, kad ne. Eju iš Broadway G gatvės. Policininkas pastoja kelią ir klausia, kur einu? Va, į ten" — parodžiau į šios mokyklos pusę...

"Ne", sako, "negalima. Grįžk atgal"... Kas čia dabar darosi?"

Kviečiu paeiti prie Thomas Park mokyklos vartų, pro kuriuos praeis iš Roxbury atvežtieji. Ji, baimindamasi, atsisaiko ir mane kalbina ten nesiarinti. Girdi, dar bėdos prisidaryti. Atsisveikinu ir nužingsniuojau prie Thomas Park mokyklos vartų.

Čia jau įdomu, nes E 6-ą gatvę į priekalę atpušiuoja mokykliniai autobusai, iš Roxbury važinantį integrutus juodukus. Iš karto, vienu armų, pasirodo penkios, mokinių artipinės mašinos. Jas, iš priekio, šonų ir iš paskos apspite, lydi policininkai — motociklistai. Tarytum kokius karaliaučius, ar sunkiai nusikaltusius kriminalistus. Juos filmuoja, fotografuoja tų sričių specialistai. Jų pastangų ir darbo rezultatai šiandien bus parodyti plačiajai amerikiečių auditorijai. Atvažiuoja dar viena — žestoji, lydimas motociklistų, bet joje tik vairuotojas ir mokinių palydovas. Pirmąją mokslo metų dieną tuo pačiu maršrutu "pradeiliavo", neturėdamas motociklinės palydos, 14 mašinų. Jos atgabeno 83 integrutus, o trečiąją mokslo dieną tik 6 autobusai, bet jie atgabeno jau dideles skaičius (apie 100) juodų gimnazistukų. Pažanga; nors tos pažangos visai nerodo So Bostono baltukai: nėra nė vieno, nusiurmerko vykti į Roxbury. Jų laukę autobusai, kaip ir pirmąją dieną, atsitolina tušti.

Kai į integruojamas mokyklas autobusais atgabenti juodukai, nepaprastai stiprioje policijos apsaugoje, žygiavo per atviras moksloviečių duris, tuo pačiu laikui kiti policijos daliniai turėjo šienapiūtę, sklaidydami prie M gatvės esančiame parke besirenkančius demonstrantus. Mat, policijos viršininkas nebuvo davęs tokioms demonstracijoms leidimo. Policininkai prakitavė ne tik tame parke, bet ir pro jį einančioje E. Broadway gatvėje. Buvo areštuoti 22 "neklaužados", vienas raitelis policininkas nukrito (o gal buvo nustumtas?) nuo arklio, lengvai sušikuldamas užpakalį, o antras jo kolega, besigrumdamas su tais civiliokais, gavo širdies priepuolį, paskubomis nugabentas į ligoninę.

Kitose So. Bostono vietose irgi nieko mirtino neatsitiko. Kažkieno mestas akmuo pataikė į autobusą lydejusio motociklisto šalmą, sutrenkdamas pareigūnui pakaušį: vieno kito autobusrų šių mokslo metų bėgyje iš "businimo" biznio. Žinovai skaičiuoja, kad bus ne mažiau 10 milijonų amerikoniškų "žalių" vykdytojai tą dieną džiaugėsi ne

Mėgiama daina ir jos autorė

Lietuvoje ir išeivijoje mėgstamiausia daina, be abejo, yra "Lietuva Brangi", žodžiai poeto Maironio. Apie prieš ketvirtį šimtmečio iš okup. Lietuvos konfidencialiais būdais ir keliais buvo atnešta į tremties stovyklas ir į laisvės kraštus partizanų daina "Aš verkiau parimus". Ją niūniavo pavieniai, dainavo grupėmis ir grupelėmis, ji buvo Ciurlionio ansamblio ir kitų chorų repertuaruose.

Niekas nežinojo ir niekas neklausė, kas yra tos dainos žodžių autorius. Dauguma manė, kad tai yra nežinomo partizano ar liaudies kūrinys. Tik vėliau paaiškėjo, kad jos autorė kartu su tremtinių banga pirmą savo to puikaus eilėraščio atvyko į vakarus. Ji yra Vanda Panavaitė, gvy. Hamilton, Ont., Canada.

Jos tas poezijos kūrinys turi daugiau variantų. Duodame eilėraščio ir dainos originalę versiją:

AŠ VERKIAU PARIMUS

Vanda Panavaitė

Aš verkiau parimus tarpvartė darželio,
Kai paspaudęs ranką tyliai išėjai.
Ašarom sidabro verkė rūtos žalios,
Verkė ūkanose skęsdami laukai.

Kas paklaus, kodėl tau ašaros taip rieda?
Kas man ravint rūtas "Padėk Diev" sakys?
Kas akis manąsias atras lino žiedę?
Kas, o kas, o kasgi? Neramu širdy...

Lengvai mėjo šėivas staklės ažuolinės,
Tiesias plonos gijos taip margai, margai...
Rankšluostin jausiu "Lietuva Tėvyne",
Tu didvyrių žemė", mes tavi vaikai.

Kada mūs žemelė bus nuo kraujo soti
Ir kada sugrįši tu su žirgeliu.
Atnešiu vandens tau moliniam asotų,
Duosiu nusišluostyt rankšluosčiu dailiu.

vien nežymiu nukentėjusių, bet ir 3% padidėjusių mokinių skaičiumi.

Tą dieną So. Bostone, vienos kvadratinės mylios plote, integracijos saugumą vykdė 800 policininkų. Į tame plote esančias tris aukštesnias mokyklas tsiteikė atvykti daug mažesnis žesnis mokinių skaičius, negu buvo juos saugojusių policininkų. Šnekama, kad tie policininkai, kaip ypatingas pareigas einantieji ir viršvalandžius dirbantieji, gausa po 120 dolerių dieninio atpildo, o autobusų vairuotojai tik už vieną dieną "reiza" — po 35 dol.

Neblogas uždarbis išpareigėjusiems. Jau dabar galima apskaičiuoti, kiek išlaidų susidarys šių mokslo metų bėgyje iš "businimo" biznio. Žinovai skaičiuoja, kad bus ne mažiau 10 milijonų amerikoniškų "žalių"

ku", o gal ir daugiau, neskaitant policininkams išmokėsimų sumų.

Iš kur toks astronomiškas skaičius? Ogi, integracijai įvykdyti pasamdyta išsinuomota 400 autobusų; jiems vairuoti tiek pat šoferių ir mokinių palydovų. Iš-tisus metus iš vienos vietos į kitą bus vežiojama virš 18,000 moksleivių, kuriuos prisiels mokyklose ir pamaitinti. Apskaičiuota, kad vieno mokinio integravimas per šiuos metus atsi-eis 500 dol. Vyriausias švietimo vadovas Charles Leftwich davė parėdymų Mokyklų Komitetui šios (rugsėjo 16-21 d.) savaitės bėgyje apskaičiuoti ir jam pateikti visą integracijos samatą. Kai ji bus paskelbta, bus ma-tyti visa išlaidų "grožybė". Da-bar tik viena aišku, kad ta "gro-žybė" taksu mokėtojas ne-kvėpės patrukiu kvapu...

(Bus daugiau)

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

- SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILLONUS dolerių savo apdraus-tiems nariams.
- SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvy-bės apdraudę ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIE-NIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.
- SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Klekvenas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.
- SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment In-surance, kad jaunuoliai gautų pinigų aukštojo mokslo studi-joms ir gyvenimo pradžiai.
- SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudos tik \$3.00 mokesčio metams.
- SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visam amžiaus asme-nims, rekomenduojama lietuviškų KLABŲ ir draugijų na-riams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudos mokeskis \$2.00 į metus.
- SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persituntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.
Ansamblių, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or-derį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

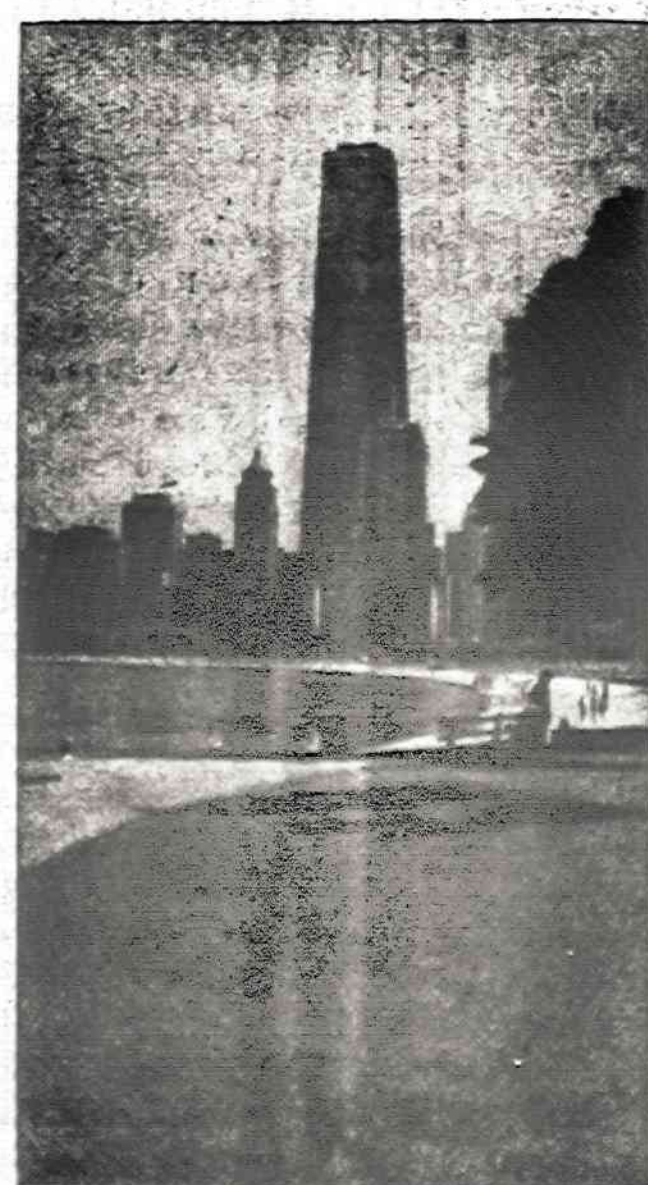
Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka di-delius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pa-siekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės ben-druomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.
Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mė-nesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM:
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year. \$13.00 per six months. \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year. \$12.00 per six months. \$6.50 per three months. Canada \$24.04 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams \$24.00	
pusei metų \$13.00	
trims mėnesiams \$7.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	
trims mėnesiams \$7.50	
vienam mėnesiui \$3.00	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Gana tos infliacijos

Žmogų, kurs visas pragyvenimo reikmenas turi pirkti, šiais pamišusiais laikais tenka lyginti su pakinkytu arkliu: rogės skundžiasi, kad joms žiemą sunku, raitai — kad žiemą vasarą sunkiausia, o arklys — kad jam ir žiemą ir vasarą sunku.

Kainas lenktyniuodami kelia visi kas tik turi ko parduoti, bet pats storasis galas kiekvieną kartą tenka vartotojui. Prekybos departamento paskelbtos statistikos visiškai nedžiugina. Per praeitą rugpjūčio mėnesį vartojimo reikmenų kainos vėl pakilo 1.3 nuosimčių, kas lyginant su metais prieš tai reiškia pakilimą 11.2 nuosimčių. Ta pati statistika, kad nuo 1970 metų pradėjusi mažėti eilinio amerikiečio darbininko perkamoji galia yra iki šiol nukritusi žemiausiai.

Kainų kėlimo lenktynešė aukščiausius rekordus sumušė kaip tik tie produktai ir patarnavimai, be kurių žmogus negali egzistuoti, būtent maistas, apranga, gyvenamųjų namų kaina, butų nuoma, o visų aukščiausiai sveikatos globa ir apsauga — medicina ir ligoninės.

Bet kas infliaciją labiausiai sukėlė ir padarė visuotina, tai naftos parduoti turinčių valstybių beprotiškai aukštas — iki 300 nuosimčių kainos pakėlimas naftos (aliejaus) produktams. Ištosios ūkio ir ekonomijos šakos buvo priverstos derintis prie naujų kainų ir išlaidų. Čia reikalinga liečia ne vien motorams varyti kurą — gazoliną. Nafta yra pagrindinė cheminė žaliava, kurią naudoja šviesos, šilumos, elektros įmonės ir priemonės, geležinkelio traukiniai, transporto autobusai ir automobiliai, laivai ir aviacija, ir visa tai turi kelti kainas, brangiau imti už žmonių ir jiems reikmenų pergabenimą.

Kokias astronomiškas sumas perkančios valstybės priverstos mokėti parduodančioms valstybėms už importuojamą naftą, jai kainas keleriojai pakėlus, štai keli pavyzdžiai: Jungtinės Amerikos Valstybės, už importuotą naftą pernai sumokėjo \$7.5 milijonus (milijardus), o šiemet turės sumokėti \$25 milijonus. Japonija už naftos metinį importą mokėdavo \$6.7 milijonus, dabar \$21 milijoną. Vakarinė Vokietija mokėjo \$5.1 bil., dabar — \$11.4 milijonus. Britanija (Anglija) anksčiau \$3.3, dabar \$9 milijonus. Italija \$2.1 — dabar \$6.5 bil., Olandija mokėdavo \$500 milijonų arba pusę milijono, dabar \$1.7 milijono.

Kai arabų kraštai, kuriuos mūsų planeta gausiai apdovanojo žemės aliejumi, tikrai kaip toje tūkstanties naktų pasakoje aukso smėlyje skęsta, kitos valstybės tu-

Chicago LSK veiklos metmenys (1)

LAIKINOSIOS VALDYBOS NUTARIMAS

P. STRAVINSKAS

1974 IX 26/27 d. „Naujienuose“ esu kiek painformavęs skaitytojus, kaip įsteigė Chicago Lietuvos Spaudos Klubas. Tų informacinių žinių pateikta ir šio laikraščio rugsėjo 25 d. laidoje.

Dabar noriu vienu kitu straipsniu paryškinti Klubo veiklos metmenis — jo tikslus ir uždavinius, jų vykdymo būdus ir organizaciją.

Visų pirma pateikiu čia Laikinosios Klubo Valdybos nutarimą, kur nusakyti tie LSK veiklos metmenys. Šis nutarimas buvo pateiktas klubo 1974 IX 22 d. Visuotinam Susirinkimui, kuris darė jam savo priitarimą. Štai jo tekstas:

1. — Chicago Lietuvos Spaudos Klubas darbus organizuoja Klubos Valdyba, vadovaudamasi Klubos įstatu 2 str. numatytais tikslais: (a) kelti lietuvių spaudos kultūrą ir (b) spaudos žodžiu bei kitais galimais būdais ir priemonėmis kovoti su Lietuvos okupantu, ginant pavergtųjų Lietuvos žmonių teises ir siekiant Lietuvos išlaisvinimo.

2. — Siekdamas kelti lietuvių spaudos kultūrą, Klubas (a) skatina ir organizuoja lietuvių, turinčių žurnalistinių gebėjimų, bendradarbiauti mūsų spaudoje; (b) aiškina aktualius bei vertus spaudoje panagrinėti klausimus ir, laikininkaudamas mūsų spaudos organų redakcijoms, telkia joms bendradarbius; (c) ruošia savo rėmuose arba atvirus visiems lietuviams spaudoje paskelbtų minčių nagrinėjimus, jų kritinius vertinimus ir jų aprašymus ar išvadas skelbia spaudoje; (d) irgi savo rėmuose arba atvirai visiems lietuviams ruošia paskaitas, simpoziumus spaudos tikslų, jos uždavinių, jos etikos ir kitais aktualiais bei praktiškai naudingais išsiaiškinti klausimais.

3. — Kovodamas su Lietuvos okupantu, Klubas remia Lietuvos laisvinimo veiksmus ir daro, kas galima, jiems darbe padėti bei pasireikšiusiems darbo kliūtimis pašalinti.

Pastebėtas veiksmų darbe neįgyvendinimo priežasčių, gerovės Klubas kelia aiškėn, spaudoje, pasisakydamas prieš klaidas ir duodamas savo sugestijų laisvinimo klausimais.

4. — Kovoje su okupantu Klubas laikosi griežtos linijos: prieštarauja bet kokioms formos vėd. „taikingajai koegzistencijai“. Su juo, „kultūriniam bendradarbiavimui“ ar „bendravimui“ su neaiškiu, miglotu sąvokų „kraštu“, neva „su Lietuva“ ir pan., o iš tikrųjų tai su okupanto išstatytais agentais, savo tautą išdavusiais ir jam pasidavusiais Lietuvos komunistais arba su moralikai palažiais, savo valios neturinčiais jo, okupato, vergais, juo valią ir įsakymais akiai vykdančiais lietuviams.

Šiame nutarime, kaip matome, išryškinti Klubo steigimo tikslai ir uždaviniai, jo konkretūs darbai ir įdieginės gairės.

Balso vartotojams. Gana tos infliacijos! J. Pr.

limui, kurie darė jam savo priitarimą. Štai jo tekstas:

1. — Chicago Lietuvos Spaudos Klubas darbus organizuoja Klubos Valdyba, vadovaudamasi Klubos įstatu 2 str. numatytais tikslais: (a) kelti lietuvių spaudos kultūrą ir (b) spaudos žodžiu bei kitais galimais būdais ir priemonėmis kovoti su Lietuvos okupantu, ginant pavergtųjų Lietuvos žmonių teises ir siekiant Lietuvos išlaisvinimo.

2. — Siekdamas kelti lietuvių spaudos kultūrą, Klubas (a) skatina ir organizuoja lietuvių, turinčių žurnalistinių gebėjimų, bendradarbiauti mūsų spaudoje; (b) aiškina aktualius bei vertus spaudoje panagrinėti klausimus ir, laikininkaudamas mūsų spaudos organų redakcijoms, telkia joms bendradarbius; (c) ruošia savo rėmuose arba atvirus visiems lietuviams spaudoje paskelbtų minčių nagrinėjimus, jų kritinius vertinimus ir jų aprašymus ar išvadas skelbia spaudoje; (d) irgi savo rėmuose arba atvirai visiems lietuviams ruošia paskaitas, simpoziumus spaudos tikslų, jos uždavinių, jos etikos ir kitais aktualiais bei praktiškai naudingais išsiaiškinti klausimais.

3. — Kovodamas su Lietuvos okupantu, Klubas remia Lietuvos laisvinimo veiksmus ir daro, kas galima, jiems darbe padėti bei pasireikšiusiems darbo kliūtimis pašalinti.

Pastebėtas veiksmų darbe neįgyvendinimo priežasčių, gerovės Klubas kelia aiškėn, spaudoje, pasisakydamas prieš klaidas ir duodamas savo sugestijų laisvinimo klausimais.

4. — Kovoje su okupantu Klubas laikosi griežtos linijos: prieštarauja bet kokioms formos vėd. „taikingajai koegzistencijai“. Su juo, „kultūriniam bendradarbiavimui“ ar „bendravimui“ su neaiškiu, miglotu sąvokų „kraštu“, neva „su Lietuva“ ir pan., o iš tikrųjų tai su okupanto išstatytais agentais, savo tautą išdavusiais ir jam pasidavusiais Lietuvos komunistais arba su moralikai palažiais, savo valios neturinčiais jo, okupato, vergais, juo valią ir įsakymais akiai vykdančiais lietuviams.

Šiame nutarime, kaip matome, išryškinti Klubo steigimo tikslai ir uždaviniai, jo konkretūs darbai ir įdieginės gairės.

Skausmingas susidūrimas New Yorko Yankees ir Minnesotos Twins rungtynėse.

NAUDINGA AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS KONFERENCIJA

Praeitą penktadienį, rugs. 27 d. Chicago Pick Congress hotelio didelėje salėje gražiai praėjo naudinga metinė Amerikos Lietuvių Tarybos konferencija. Šių metų Alto konferencija buvo žymiai gausesnė, dalyvavo didesnis skyrių atstovų skaičius ir konferencijoje, keliami klausimai buvo daug sklandžiau svarstomi ir nuodirdžiau aptariami. Konferencijos dalyviai yra įsitikinę, kad jie eina teisingu keliu, ir kad laisvinimo darbas privalo būti vieningas dirbamas.

Amerikos Lietuvių Tarybos konferencija sveikino muzikas Alekšas Jurgutis, Balfo pastangomis atgabentas į JAV ir Chicago. Jurgutį konferencijon atvedė Balfo pirmininkė ponija Marija Rudienė, kuri kelias žodžiais informavo susirinkusius, kad muzikas Jurgutis sugebėjo iš Jugoslavijos pasiekti Italiją, o iš ten jau atvažiuoti ir į JAV. Jis buvo išvykęs į Jugoslaviją koncertuoti, bet pasinaudojo proga ir pabėgo nuo budrių muzikus lydėjusių policijos akių. Jis rengiasi informuoti kongresą apie padėtį Lietuvoje ir pavojus iš Lietuvos išvykti.

Praėjusiu apie muziko Jurgutį atvykimą labai džiaugėsi muzikas Aleksis, pakeltas į Amerikos Lietuvių Tarybos garbės narius už 60 metų visuomeninį ir nuolatinį Amerikos Lietuvių Tarybos darbą. Aleksis yra ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių muzikų sąjungos pirmininkas. Jis žino, kad kiekvieną metą Amerikoje vis labiau jaučiama gerų muzikų stoka.

PAUKŠČIŲ RŪSYS

Pasaulyje žinoma apie 8,600 paukščių rūšių, o pats didžiausias tarp jų — Sudano strūts. Jis sveria iki 300 svarų, neskrandžio, yra 8 pėdų aukščio. O bėgti strūts gali iki 87 mylių per valandą greičiu.

ZEMES VULKANAI

Pasaulyje yra žinomi 455 vulkanai sausumoje ir apie 80 vandenyje. Daugiausia jų yra Indonezijoje. Istoriniais laikais jų ten buvo prasiveržę 77.

M. GELŽINIS

KAS ATPLEŠĖ KLAIPEDĄ NUO LIETUVOS

1939 m. kovo 22 d. dokumentai

22

1938. 12. 11. vyko Seimelio rinkimai Klaipėdos krašte. Iš 29 atstovų, praeitame Seimelyje lietuvių turėjo 5, o vokiečiai 24 atstovus. Dabar vokiečiai surinko 87% parduotų balsų ir gavo 25 atstovus. Lietuviški balsai išrinko 4 atstovus. Tai buvo paskutinieji Seimelio rinkimai.

Kitą dieną gruodžio 12 d., gubernatoriaus Juras Kubilius apleido Klaipėdą. Lietuvos vyriausybė nauju gubernatoriumi, ministerio teisėmis, paskyrė mažlietuvių Viktorą Gailių.

18. DIDŽIOSIOS BRITANIJOS IR PRANCŪZIJOS DEMARŠAI DEL KLAIPĖDOS

1938. 12. 12. Anglijos diplomatių reikalų vedėjas Sir George Ogilvie — Forbes ir Prancūzijos atstovas Robert Coulondre, abudu atskirai, atvyko į Vokietijos URM ir įtekė demaršus dėl Klaipėdos. Prancūzijos atstovas norėjo klausimais gauti daugiau informacijų, ypatinai, ar vokiečiai, be Klaipėdos, turi daugiau skundų prieš Lietuvą. Valstybės pasakretorius Woermann jam atsakė, kad Vokietijos nusikundimų „katalogas“ esąs toks ilgas, kad jis dabar

jam jų net negalys visų išvardinti.

Britų demaršo tekstas yra toks:

“1. There is reason to believe that the Memellanders are planning action inconsistent with the status quo, in the observance of which as a signatory of the Memel Convention His Majesty's Government in the United Kingdom are necessarily interested.

2. It is obvious that the German Government are in a position to exert greater influence upon the Memellanders that can be exerted from any other quarter and therefore His Majesty's Government as a signatory of the Memel Convention trust that the German Government will use their influence with the Memellanders to ensure respect for the status quo.

3. Moreover, in view of the fact that from their respective standpoints the German Government and His Majesty's Government cannot fail to be interested in the situation in Memel, His Majesty's Government are ready to consult with the German Government for any purpose which would appear useful.” (Aktai, 417.)

Prancūzų demaršas buvo panašaus turinio.

Ribbentropas į demaršus neatsakė, bet aplinkiniams keliais davė anglams ir prancūzams žinią, kad jų demaršai dėl Klaipėdos nebuvo vietoje. Klaipėdos klausimas esąs Vokietijos klausimas, kuriame anglai ir prancūzai neturi jokio reikalo. (Aktai, 419.)

Anglų vyriausybė buvo tikra, kad vokiečiai Klaipėdos iš Lietuvos neatims. Kuomet Liberalų partijos atstovas Geoffrey Mander, kuris eilę metų domėjosi Klaipėdos klausimais, parlamente pateikė paklausimą, ministeris pirmininkas Chamberlainas atsakė raštu, kad Hitleris Berchtesgadene jam pasakė, jis bus patenkintas, jei Lietuva pildys Klaipėdos Statutą. (Aktai, 424.)

19. KLAIPĖDOS VOKIEČIŲ IR VOKIETININKŲ AROGACIJA IR PROVOKACIJOS

Juo Lietuvos valstybė darėsi nuolaidesnė, tuo labiau augo vietos vokiečių ir vokiečių arogancija.

Klaipėdos uosto direkcija buvo sutikusi, kad vokiečių pramoginių kelionių laivas „Preussen“ įplauktų ir į Klaipėdą. Tuo laivu pramogavo nacių KdF (Kraft durch Freude) organizacijos nariai. Bet vokiečiai pasirodė, kad į laivo sutikimus kran tinėje susirinkdavo dideli būriai Klaipėdos vokiečių, kurie išskeltomis rankomis, pasikeisdami su laivo keleiviais ir įgula, išsisavaldė sukaudavo „Ein Volk, ein Reich, ein Führer“ arba „Wir wollen heim (namo) ins Reich“ ir panašius nacių obalsus. Čia pat dirbusiems lietuviams krantininių darbininkams toks begėdiškas vokiečių elgesys nepatikdavo ir jie pakartotinai išskleidė provokacinius demonstracinius vokiečius. Laive keliavę naciai fotografuodavo tokias kovingas scenas ir,

dažniausiai tą patį vakarą, vokiečių radijas jau pranešdavo, kaip jų tautiečiai Klaipėdoje yra lietuvių engiami ir mušami, o po kelių dienų Vokietijos spaudoje padėti paveikslai vaizdžiai padidijo, kad radijas „nemelavo“. Tačiau kai Klaipėdos vokiečiai savo elgesius ir demonstracijas uoste begėdiškai provokavo lietuviams, nei vokiečių radijas nei spauda neminėjo.

Šeši Pagėgių apskritys nacių organizacijos nariai nužudė savo draugą Jesutį. Jie įtarė, kad Jesutis slapta pranešinėdavo Lietuvos saugumo organams apie Klaipėdos krašto nacių veiklą (Literatūra, 21) Žudikai buvo sušauti ir Lietuvos teismo nuteisti. Nors jie pateko į kalėjimą už žmogžudystę, kriminalinių nusikaltimų, Vokietijos URM visvien reikalavo jų paleidimo. (Aktai, 368, 372) Lietuvos vyriausybė ilgai priešinosi paleisti žmogžudžius. Bet kuomet vokiečių reikalavimas buvo vis ir vėl kartojamas, reikėjo juos 1938 m. pavasarį paleisti. Dabar šeši žmogžudžiai vaikščiojo laisvi žmonių tarpe ir provokaciniai demonstravo lietuviško teismo niekinimą.

Klaipėdos nacių organizacijos užlaikė platų šnipų tiklą lietuviškoje istaigose ir organizacijose. Pokarinė vokiečių spauda, ypatingai vokiečių tremtinių dabar Oldenburge, Vakarų Vokietijoje, Klaipėdos vokiečių leidžiamas laikraštis „Memeler Dampboot“ dažnai pripažino, kad jų šnipai veikė „apgaulė ir gudrumu“ (mit List und Schläuge). Ypatingas jų šnipų dėmesys buvo į pašta atkreiptas. Ten jie vogė ir ke-

pijavo lietuviškų istaigų, organizacijų ir tam tikrų asmenų raštus. Pašte veikusių nacių šnipų tinklo galva buvo lietuviškas išsimigimelis, tautinis bastardas, lietuviškas judas, vokietininkas Špikeraitis. Mūsų Saugumo policija jį išsifravo; bet bevedant į daboklę jam pasisekė pasprukti ir į Reichą išbėgti.

Kartu su šnipinejimu ėjo žinių rinkimas apie lietuvių istaigas, asmenis ir tokius įvykius, kuriuose būtų galima Lietuvą ir lietuvių kiek tik įmanoma žeminti ir dergti. Tas pats jau minėtas „Memeler Dampboot“ ne kartą rašė, kaip vokiečių šnipai tokias žinias iš Klaipėdos perduodavo slapto radijo siųstuvu į Karaliaučius. Ten jos buvo komentuojamos ir tą patį vakarą per Karaliaučiaus radijo siųstuvą į platų pasaulį išsiunčiamos.

Baldžiaus Direktorija, kuri veikė nuo 1935 metų, 1939. 1. 23. perdavė pareigas naujai Bertulaičio Direktorijai. Dabar krašto likimą paėmė grynai vokiška Direktorija į savo rankas ir nuo tos dienos už ugnį, bombas, mirtį ir tragišką krašto žuvimą lietuvių nebeatsakings. Naująsias Direktorijos pirmininkas, banko direktorius Bertulaitis, į naują Direktoriją nebe-pakvietė nė vieno lietuvių, bet tik advokatą Dr. Boncherį, buvusį Seimelio vice-pirmininką Mošeną ir buvusios Direktorijos narių Sziegaudą. Perimdamas pareigas, Bertulaitis nurodė savo ateities politinio kelio kryptį, pareiškdamas: (Bus daugiau)

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIONAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GYNKLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446

Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GYNKLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446

Antrosios ofis —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELS

INKSTŲ IR ŠEAPŲ TAKŲ
CHIRURGIJĄ
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HElock 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1-5 val.,
trečiadienis, šeštadienis 9-3 val.,
siekiant tiksliai susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius.
1936 So. Main St., Westchester, Ill.
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis ir
antradienis 8-3 val.
Tel. 582-2727 arba 562-2728.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GYNKLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6752 So. Kedzie Ave. WA 5-7670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-6001.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis nuo 9 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadienis uždarytas.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienis.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJĄ
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienis nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienis, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Namų telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sondra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienis, trečiadienis,
ketvirtadienis, penktadienis, šeštadienis, 9-12
val. ryto. — Sostadienis ir sekmadienis nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HElock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonu, GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Apkūti — Protezistai, Med. Bandžiai.
Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadienis 9-12
2830 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PProspect 6-5084

RANGE FIRE IS WILDFIRE

Mūsų spaudoje

NEMALONUS ISPEJIMAS IR Palyginimas

Plačiai žinomas ir skaitytojų mėgiamas apžvalgininkas ir komentatorius Michael Kilian, rugsėjo 22 d. rašydamas Chicago Tribune dienraštyje apie prez. Fordo paskelbtą amnestiją Amerikos kariuomenės dezertyrams bei nuo tarnybos pareigų pasišalinusiems, priminė nemalonų palyginimą. Palyginimas vertas dėmesio ne tik šį kraštą valdantiems sluoksniams, bet ir plačiai visuomenei.

Prezidento amnestiją M. Kilian palygino su 1917 m. Aleksandro Kerenskio išleistu įsakymu nr. 1-mu Rusijos armijai. Tame įsakyme pasakyta, kad kareiviai neprivalo klaušyti savo karininkų įsakymų, o tik juos išklausti ir nubalsuoti.

GRADINSKAS

SPALVOTOS
TELEVIZIJOS
NUO 13 IN. LIG 25 IN.
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMIS PROGOMIS
BEVERLY HILLS GELINČIAI
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandomis
gražiausios gelės ir vainikai antkapio papuošimui ir sezoninės
kapams gelės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilnia apdraudimas
ZEMA KAINA
R. S. ERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPR,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12 val. ryto. — Sostadienis ir sekmadienis nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telef.: HElock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbimas, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapčinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie leidžiant Lietuvą, begimū nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 ps., kietais drobės viršeliais karna 4 dol.

J. Audenas, PASKUTINIS POSEDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesiekęs komunistų klusnumas pavergiant tautos ir asmenis. 270 ps. \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPUDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakimėse, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai, kaip ten matė, kokias kalbas girdėjo ir kaip jai žmonės pasakė. 95 ps. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGISKUOJU KILIMO Į VIENŲ. Kėlonės į Lietuvą įspūdžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 ps. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINES UZDANGAS. Autoriaus pastabumų neapgauna inturisto, ir atgropo propagandą bei užmaskavimą. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Zemaitis. LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 ps. Kaina \$2.00.

Vincas Zemaitis. LIUBLINO UNUOS SUKANTIES PARASTYBĖ. 84 ps. Kaina \$1.50.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami.
NAUJIESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608
atsilaukiant darbo valandomis arba užsakant paštą ir pridėjant čekį ar piniginę perlaiką.

(Abejojame tokio įsakymo būvimu. N. Red.) Kareiviai ir raudonarmiečiai revoliucijos metu taip ir darė. Dažnai jie išesdavo pasiūlymus susaudyti lokius karininkus, kurių įsakymai, atmetami, kaltinant, kam jie lokius negerus kareiviams įsakymus duoda.

Mr. Kilian mėgsta juoką, o kartais pertina į sarkazmą. Šį kartą savo palyginimu jis išspėja, kad ir pas mus taip neatsitiktų, kaip kadaise atsitiko Rusijoje, kai vyriausias kariuomenės vadovas toleruoja karininkams nuostatams nusizengusi ir užsunkius nusikaltimus karo metu siūlo privalomas pareigas civilinėse tarnybose ar darbuose.

(kr.)

CICERO

Šaulių iškyla

Rugpjūčio mėn. 22 d. Cicero šauliai dideliu autobusu buvo išvykę į medžiotojų iki atlikti prizinį šaudymą ir šia proga gražiai gamtoje praleisti sekmadienį. Diena pasitaikė šaltoka ir autobuse liko tuščių vietų, bet, kurie vyko visi buvo labai patenkinti.

Šaudyme pirmą vietą, kaip ir perėjais metais, laimėjo Stasys Bernotavičius. Jam atiteko, ant rus metus iš eilės, perėjimoji taurė, kurį kitais metais atrodė ir liks jo nuosavybė. Antrą vietą laimėjo Karolis Milkovaitis ir trečią, vienas iš pačių jaunųjų šaulių, Juozas Kriščiūnas. Šiems dviem teko asmeninės trofijos.

Kai vyrai šaudė, sesės šaulės mirtuvėje kepė ir virė. Visas valandas buvo sudėtinis ir paruoštas bendras stalas, prie kurio buvo gražai užkandžiama. Užvalgius buvo užtraukta sutartinė ir dainos aidėjo viena po kitos.

Šis išvažiavimas jokių pajamų nedavė, o tik išlaidas, nes buvo norėta gražiai gamtoje praleisti sekmadienį. Visi šauliai — broliai ir sesės, tad tikrai buvo šeimyniška ir labai gera nuotaka. Tektų dar pažymėti, kad laimėję autobusą šoferis pasitaikė lietuvis — orkestro vedėjo Ramonio sūnus.

S. Paulauskas

EAST CHICAGO, IND.

Medžiotojų ir Meškeriojų klubo veikla

Rugsėjo 22 d. baigiantis vasarai, baigėsi šiais metais East Chicago Lietuvių Medžiotojų ir Meškeriojų klubo šaudymo varžybos, įvykusios Willow Slough Indianos valstijos šaudykloje. Minėto klubo valdyba, kuriai šiais metais pirmininkauja A. Vilutis, pirmą kartą suruošė iš pistoletų 38.C ir kariusių šautuvų šaudymo varžybas. Varžybose dalyvavo patys geriausi prityrę klubo šaudytojai.

Klubo pirmininkas A. Vilutis punktučiai 2 v. p. p. minėtoje

šaudykloje perskaitė šaudymo taisyklės ir pravedė šaudymą. Šaudymo rezultatus išsprendė suskaičiuotų taškų skaičius.

Minėtam klube taiklūs šaudymai iš pistoletų pasižymi nemažais skaičiais. Keletas klubo narių gali varžytis su Indianos valstijos žymiais šaudytojais. Ypač gerai K. Valeika nustatė taiklų šaudė ir laimėjo perėjimoji taurė. Keletas taškų skirtumų antrą vietą laimėjo A. Vilutis ir dvijs taškų skirtumu — trečią vietą K. Ciurinkas.

Iš pistoletų varžybas užbaigus, klubo pirmininkas A. Vilutis, pravedęs vikriai varžybas, ir iš kariusių šautuvų paskutinis atšaudė ir laimėjo pirmos vietos taurę. Tai nenuostabu, nes A. Vilutis reikšėsi jau iš senai taiklūs šaudymu iš įvairių ginklų. Antros vietos taurę laimėjo J. Pečiulis, tik vienu tašku sušaudęs mažiau. Trečios vietos taurę laimėjo A. Degutis, taip pat tik vienu tašku sušaudęs mažiau.

Indianos valstijos šaudykloje ne vien tik šaudyti ar laimėti taurės buvo malonu, taip pat malonu buvo girdėti pokalbius, kad klubo nariai neužsidaro mėgiamam sporte.

K. C.

Šakių klubas

Sėkmingas piknikas

Nors meteorologiniai oro pranešimai rugsėjo 22 dienai nebuvo džiugūs, bet šakių klubo ruoštas piknikas tą dieną O. Bruzgulenės sode, praėjo gražiai ir sėkmingai. Šakiečiai, mat, netokie, kad pabijotų pasirodžiusio šalto oro bangos, tad jauni — seni bei vidutiniai, prie A. Ramonio žavingos muzikos garsų melodingai sukos valsy šukuriuose, svajomis skrisdami Zahavykijon, prie žaliųjų šešupėlių krantų lygumų.

Visi jaukiai vaišinosi ir bendravo. Piknike plūso: J. ir G. Laurynaičiai, E. Leketas, E. Petkūnienė, M. Abramavičienė, E. Paketuriene, J. Skama, A. Dumčienė, E. Szeslenskas, G. Kevėžienė. Savo maisto gaminius aukodami prisidėjo: J. ir G. Laurynaičiai, M. Abramavičienė, E. Paketuriene, J. Skama, E. Leketas, E. Petkūnienė, G. Kevėžienė.

Laimės šulinių fantus aukojė: M. Abramavičienė, E. Paketuriene, J. ir G. Laurynaičiai, J. Uselienė, J. Kriščiūnas, K. Bendoraitis, K. ir B. Laurynaičiai, M. Strugienė. Laimės šulinį pravedė A. Paznekas ir A. Kevėžienė.

Ir tik betemstant šakiečiai neroriai skirstėsi, vieni kitiems tardami iki greito pasimatymo šakių klubo susirinkime, spalio 6 d., Petronėlės svetainėje ir Derliaus šventėje, lapkričio 9 d., Vyčių salėje. Visi pasižadėjo pasikviesti daugiau pažįstamųjų.

Ant. Kevėžienė

Payne pas Jogailą

Dziennik Polski (D. P.) rašo: Jonas Dluogošas savo kronikoje nedaug ką terašė apie Angliją. Tačiau savo veikale "Historiae Polonicae Libri" jis pamini mokytoją anglų, kurs vadinosi Petrus Anglicus ir 1420—1421

metais draugavęs su J. Jogaila, delegacija atvyko pas Jogailą ir Vytautą su prašymu priimti Čekijos karūną. Tas Petrus Anglicus tikrąjį vardą buvo Peter Payne; buvo anglas ir dar Anglijoje gyvendamas buvo seniausios salės Oksforde, vad. St. Edmund Hall principalas. Jis gyveno nuo 1380 iki 1455.

Kadangi Peter Payne pasidavė Wyckliffe mokyto pasekėjams, turėjo pasitraukti iš Oksfordo ir emigruoti į Pragę, Čekijoje. Ten Payne toliau vystė savo veiklą kaip teologas. Jis apsiėmė būti nariu delegacijos siųtyti Čekijos karūną Vladislavui Jogailai.

Delegacijos susitikimas su Jogaila, kaip Dluogošas rašo — įvyko 1420 metų lapkričio mėnesį Wolwozo pilyje netoli Petrakovo. Jogaila karūnos nepriėmė. Antras susitikimas su Vladislavu (Jogaila) ir Vytautu įvyko 1421 metų vasario mėnesį Lietuvoje, Varanėnuose prie Mėrcanokos (?). Vytautas dėsė su siūlymo priėmimu, tačiau nusistatė į Pragę Zigmantą Kaributą kaip savo vietininką.

Petrus Payne niekuomet daugiau į Oksfordą Anglijoje nebegrįžo. Pasidarė emigrantu ir mirė Pragoje 1455 metais.

Dramblio amžius

IRVINE, Calif. Sulaukęs 78 metų amžiaus ir naudingai baigęs tarnybą Barnum & Bailey cirko aktorius — dramblys "Modoc" atleistas "į pensiją" ir perkeltas į Kalifornijos dykumos žvėryną. "Modoc" vaidino televizijos programose ir filme "Dakari". Išleistuvėms "Modoc" gavo iš šieno, žalių žirniukų ir liucernos nupintą vanką.

ZIEMOS LIETUVOJE

Ziema Lietuvos teritorijoje dažniausiai švelni, nes tuo metų laiku neretai pasitaiko šilto jūrinio Atlanto oro įsiveržimų. Vidutinė sausio temperatūra Lietuvoje kinta nuo minus 3 laipsnių vakaruose iki minus 6 laipsnių rytuose. Žiemą dažni atlydžiai ir rūkai. Tuo metų laiku būna iki 60—70 nuos. metinių rūkų. Šis procentas ypač didelis Baltijos jūros pakrantėje. Dangų beveik visuomet dengia žemi švininės spalvos tankūs debesys, kurie iki 80 nuos. laiko išbūna virš Lietuvos teritorijos.

Vėjas žiemą dažniausiai pučia iš pietų ir neretai greičiau kaip 6 metrus per sekundę. Audringi vėjai žiemą dažnai būna su pūgomis.

SKAITYK PAIS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI N A U J I E N A S

Susirinkimo PRANEŠIMAI

— Joniškėčių Labdarybės ir Kultūros klubo pirmas susirinkimas po atostogų įvyks antradienio, spalio 1 d., Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Pradžią 7 val. vak. Visus narius ir svečius, norinčius būti klubo nariais, prašoma gausiai dalyvauti. Turėsim svarbių pasitarimų ateities reikalais. Po susirinkimo bus vaišės.

A. Kalys

PADĖKA

A. A.
PETRONELĖ SENULIS

Mirė 1974 m. rugsėjo mėn. 5 diena 7:30 val. ryto. Palaidota rugsėjo 9 dieną Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse. Velionė Petronėlė Senulienė atsidėkoti tiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palaidojimą, ir ančiūnėms, kurie atsimindami ją, ir apgalvėdami jos mirtį, nuosirdžiai dėkojame visiems, kurie užprase šv. Mišias, kurie prisistatė gėlių, palaidojimo ir kapinės ir pareiškė mums liūdesio valandoje užuojautą. Dėkojame grabnešiams ir SLA 134-tojo kuopos nariams už dalyvavimą. Nuosirdžiai dėkojame gerb. kun. Antanui Pučenskui už maldas koplyčioje, Sv. Mišias, pamokslą ir palaidojimą ir kapines, o taip pat apipūtimą Sv. Sakramentais velionės ligos metu. Mūsų padėka Laidotuvių Direktoriaus John Evans, Sr. ir Jr. už rūpestingą ir malonų patarnavimą. Visiems ir visoms nuosirdūs dėkai.

Nuliūde:
Duktė ir žentas — Bernice ir Stanley Yanes, Anukė ir jos vyras — Patrice ir Robert Traub ir pranešėjas John.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Mylėkite vienas kitą brolių meile. Pagerbimu vienas kitą pralenkite". — Rom. 12:10.

Matyt, kad tiesa greičiau prikimba prie stipresniųjų charakterių. Nes tokie savo kūnuose turi daugiau pastovumo ir tvirtumo negu kiti, kurie blaškosi ir abejoja. Todėl nereikia stebėtis, jei kartais Dievo žmonių tarpe pasirodo kairieji nesutikimai. Kolei deimantais tebera dumbliuose, jis juk negali nieko pjauti arba ką nors trinti, bet kai susiduria su kitais panašiai kietais daiktais, tada pasirodo trynimasis, pjovimas ir šveitimas. Panašiai yra ir su Viešpaties brangakmeniais. Jie ir turi būti nukapoti, nudaikti, nušveisti, suderinti ir sutaisyti. O tasai darbas atliekamas šventosios dvasios veikimu.

Mažą knygutę, pavadintą JEZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINŲS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

- Chicago
- Lietuvių
- Laidotuvių
- Direktorių
- Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVIMAS
DIENĄ
IR NAKTĮ

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWCZ)

2424 WEST 65th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

LIETUVOS MIŠKAI IR JŲ LIKIMAS

KUR IR KOKIE MEDŽIAI
UGO IR KAIPIE ATRODĖ

Pastaraisiais laikais (1938-1940 m. duomenimis) Lietuvos krašvaizdį dar puošė šitokie miškai bei jų plotai: didesnių kaip 10,000 ha buvo 7 miškai; nuo 1000-10,000 ha — 154; nuo 100-1,000 ha — 144; nuo 100-500 ha — 778; nuo 25 — 100 ha — 908 ir iki 25 ha — 541 mišelis. Panašiai miškais išmarnuota buvo ir 1939 prijungtoji Lietuva dalis.

Lietuvos miškai susidarė iš ainių medžių skirčių, buvo ypač nevienodo amžiaus, gema, vertės ir išvaizdos. Toks airumas priklausė nuo klimato, dirvos ir reljefo, kuria miškai auga.

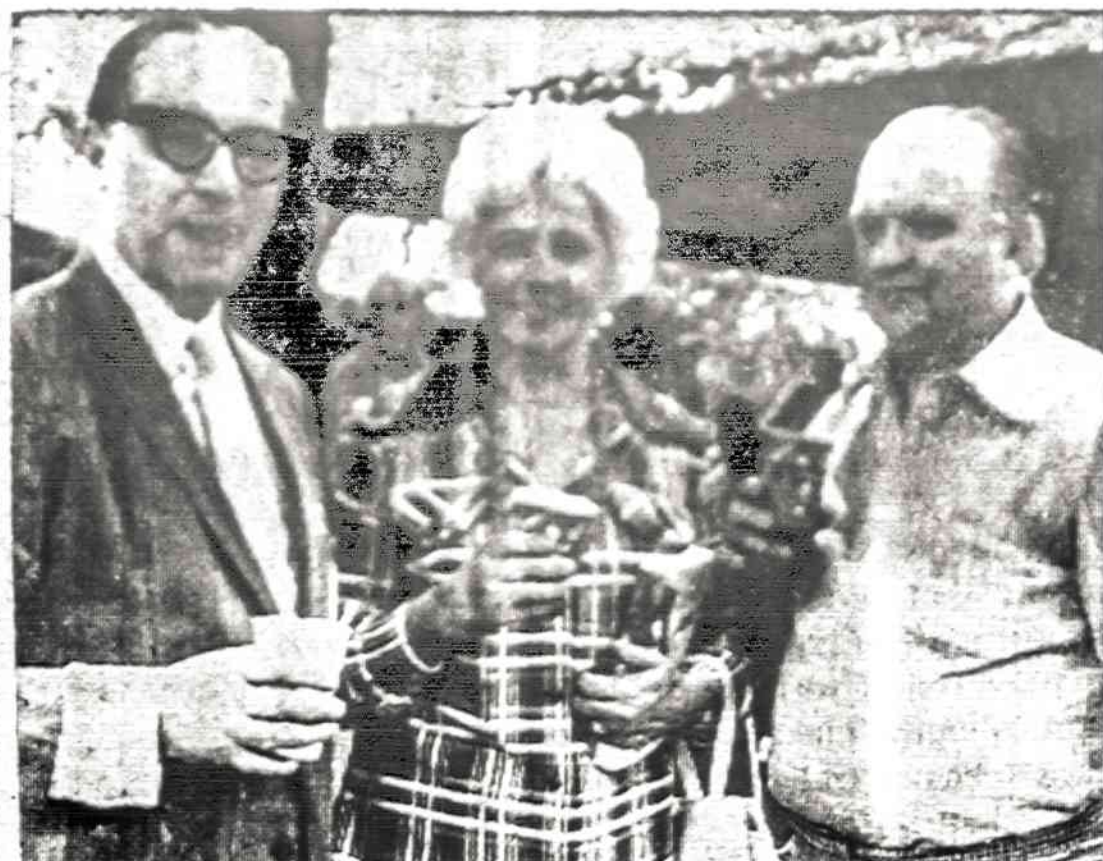
Lietuvos klimatas yra pankamai šiltas, švelnus, be desnių temperatūros svyravimų, pakankamai drėgnas su kankamu kritulių kiekiu ir tū visai tinka mišriems miš-

kams, atitinkamuose dirvožemiuose taip pat augti lapuočiams. Be klimatinio sąlygų miškų pasiskirstymui, kad ir vienodame klimate, didelės įtakos turi dirva — geruose dirvožemiuose auga mišrūs lapuočiai miškai (juodmiškis), vidutinio gerumo eglynai su lapuočiais (giris), o nederlingame smėlyje įvairaus gerumo pušynai (šilai).

Lietuvos teritorija randasi mišriųjų miškų zonoje, atseit, jos miškus sudaro įvairūs lapuočiai, spygliuočiai ir lapuočiai su spygliuočiais kartu. Lietuvos miškai susiskirstę nevienodai: pietų — rytų rajonas yra miškingiausias, nes siekia iki 50% miškingumo, Lietuvos vidurys su žemaičių aukštuma — iki 25% ir pietų — vakarų rajonas vos 5%. Vidutinis Lietuvos miškingumas dabar siekia 21%.

Medžių skirstymis miškai pasiskirstę sekančiai: spygliuočių 61% ir lapuočių 39%. Spygliuočių tarpe pušynų yra 41% ir eglynų 20%. Lapuočių tarpe beržynų 18%, drebulynų 8%, tiek pat juodalksnynų ir baltalksnynų, likę keli procentai tenka ąžuolynams, uosynams ir kt.

Iš anksčiau pasakyto aiškėja, kad medžių skirstymas auga nepripuolamai išsibarstę po visą kraštą, o grupuojasi priklausomai nuo žemės paviršiaus reljefo, dirvožemio našumo, drėgmės sąlygų bei podirvio vandens horizonto aukščio. Nuo

Iš dešinės "Baltic" kėpyklos savininkas J. Ankus ir jo krautuvės vedėja su A. Budrecku Naujienų pikniku. J. Ankus skaito Naujienas ir visokeriopa jas remia. Nuotrauka M. Nagio

augaviečių pasikeitimo, keičiasi ir miško ir medyno sudėtis, aukštis, našumas bei kiti medyno elementai ir miškas, bent išoriniai, gauna kitą vaizdą.

Mūsų liaudis atskiriems miško sklypams, kurie skiriasi savo sudėtimi, našumu ir gerumu turi savus specialius pavadinimus, kaip antai: beržynams — gojus, beržytė, birštva ir kt. Juodalksnynams: alksna, juodimas, lieknas ir kt. Eglynams: giria, paraistis, raistas ir pan. Pušynams: šilas, sausšilis, tyruliai, tyrašilis, palios ir pan.

Lietuvos miškininkai pasinaudojo tais liaudies miškų vardais, juos papildė ir sukūrė naujus, smulkiai aprašė ir charakterizavo kiekvieno vardo, sąvokos reikšmę, tuo pačiu sudarydami ir tai sąvokai priklausančio medyno charakteristiką. I kiekvieną tokį atskirą medyną miškininkai žiūri kaip į tipinę augavietės medyną, kurį pavadino medynų tipu. Botanikai į tokius atskirus medynus ir žolinių augalų vienetus žiūri kaip į augalų asociaciją, arba augalų bendriją.

Kiekvienai tokiai bendrijai jie davė specialų vardą, pagal vyraujančių augalų lotyniškus pavadinimus. Kadangi žolinių augalų bendrijos yra labai jautrios išoriniams veiksniams, labai greit keičiasi jų sudėtis ir todėl botanikams teko sukurti daug asociacijų. Lietuvos miškininkai pagrindu paėmė medžių skirstis ir laikantis liaudies terminologijos, sukūrė palyginamai nedaug miškų tipų.

I medynų tipų sąvoką priskiriame tokius miško plotus, kuriuos jungia vienodos augimo sąlygos, vienodos medžių genys bei skirčių sudėtis, vienodos medyno savybės, vienodos žolinių augalų sudėtis, vienodos ardų (lovų) skaičius, tokios pat faunos, vienodos atsiželdymo sąlygos ir vienodos ūkinių priemonių reikalas.

LIETUVOS MIŠKŲ BŪKLĖ
IX AMŽIUJE

(Iki žalgirio mūšio)

Apie ankstyvesniųjų laikų Lietuvos miškų duomenų mažai ir tie patys, kuriuos turime, iš XIII a. yra neaiškūs ir šykštūs. XIII a. miškų buvo tiek daug, jog neskaitlingi gyventojai, sakant, miškuose buvo paskendę. Etnografinės Lietuvos rytų pasienyje tęsėsi milžiniški jų plotai: pietuose nuo slavų skyrė didžiulės Pagirio girios ir Baltvyžio — Augustavo miškai. Vakaruos, į rytus nuo Prūsų ežerų, tęsėsi Galindų giria.

Miškai skyrė lietuvius ir nuo latvių: Breslaujos, Dauguvos ir Nemunėlio upių pakraščiais tęsėsi giria, kuri per Biržus, Joniškį, Žagarę, Rucavą siekė jūras. Atseit, lietuviai didžiomis giriomis buvo atskirti nuo savo šiaurės, rytų ir pietų kaimynų. Užtat iš vakarų pusės, nuo jūros, kelias į kraštą buvo atvira.

TURTUOLIS IR RAUDOTOJOS
Vienas turtuolis turėjo dvi dukteris. Vienai iš jų numirus tėvas pasamdė raudotoją. Antroji mergaitė tarė motinai:

— Kokios mes nelaimingos! Pačios net savo skausmo apraudoti nemokame, o tos, kurios niekuo dėtos, žiūrėk, kaip smarkiai mušasi į krūtinę ir rauda.

I tai motina atsakė:
— Nesistebėk, vaikeliai, kad jos taip gaudžiai rauda; jos taip daro už pinigų.

Taip ir kai kurie žmonės iš godumo ir svetimais vargais prekiauja.

(Iš Ezopo pasakėčių).

TRUMPAI

— Irena Gintautienė, Collinsville, Ill., moko savo įsteigtoje Classical Ballet mokykloje. Ji pakviesta Metro-East Community Civic Ballet meno direktore. Ta scenos meno institucija yra plačios ekspansijos stadijoje ir turi jaunimo nuo 10 m. amžiaus ir suaugusių baletų šokėjų grupes. Šio scenos meno talentus priima ir tikrina p. I. Gintautienė. Kandidatų atsirado iš E. St. Louis, Collinsville, Belleville, Caseyville vietovių, kuriose gyvena ir kadaise gyveno daug lietuvių.

— Klaudijus Pumputis iš Brighton Parko apylinkės, elektros inžinierius bei taisyklių kontraktorius, nežiūrįnt įtemto darbo ir to verslo bendrovės įvairių reikalų, randa laiko visuomenės darbams bei lietuviškomis organizacijoms. Jis ir jo miela žmona Birutė, Sv. Kryžiaus ligoninės medicinos seselė, dalyvauja Lietuvos vyčių, Jūrų šaulių ir kitose organizacijose bei jų veikloje, prisidedami prie bendrų lietuviškų darbų. Naujienų vajui jie atsiuntė 20 dol. dovana. Naujienų vadovybė nuoširdžiai dėkoja. K. Pumputis remia lietuvišką spaudą taip pat savo verslo skelbimais.

— T. ir B. Žemaitaitis, Los Angeles, Cal., buvo išvykę į ilgesniame laikui į Europą. Taip pat visą vasarą buvo išvykęs ilgesnėms kelionėms O. Žadvydus iš Desert Hot Springs, Cal.

— Adv. Charles P. Kal parašė straipsnį SW News-Herald laikraštyje apie kriminalinius nusikaltėjus ir reikalą keisti kriminalinį statutą ir reformuoti teismų sistemą.

— Algirdas D. Valinskas iš St. Rita ir Anthony G. Kodis iš St. Laurence aukšt. mokyklos yra pusiau — finalistai gauti National Merit stipendijoms. Vi-soje Chicago pietvakarių apylinkėje tokių yra tik 16.

— Geraldas P. Dapkus iš Chicago pietvakarių, Illinois universiteto Urbanoje studentas, dalyvauja ROTC programose. Jis pakeltas į kadetų majoro laipsnį ir paskirtas komandieriaus pavaduotoju.

— YAF žurnalo New Guard rugsėjo nr. pastabose apie Amerikos piliečius Sov. Sąjungoje ir jų teisų ignoravimą tarp kita ko rašoma: "Mary Daškevičienė nori iš Sov. S-gos sugrįžti į

HELP WANTED — MALE
Darbininkų ReikiaMACHINE REPAIR
MECHANIC

Company desires a man with experience in repairing and maintaining production machinery. Pay scale based on experience and ability.

LIBERAL BENEFITS
Call Mr. CURTIN,
PLANT ENGINEER,
247-5600
FOR APPOINTMENT

DRAFTSMAN
Wanted to assist in preparation of conveyor and separator installation drawings.
CHEMAMER MAGNETICS, INC.
620-7200
1001 NORTH DU PAGE AVE.
LOMBARD.

SMALL MANUFACTURER
NEEDS

MACHINISTS
AND/OR
TOOLMAKERS
ELECTRO APPLIANCE
COMPANY
1915 NORTH ELSTON
227-7400

MACHINISTS
Turret lathe and boring mill experience. Overtime. Steady work. Benefits.
A. F. TOOL & MFG., INC.
5645 Gage, ROSEMONT
825-1643

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

BALTIC APARTMENTS
CONDOMINIUMS
St. Petersburg Beach, Fla. 33706 1 ir 2-jų miegamųjų butai — gražūs, modernūs ir patogūs. Artį paplūdimio, krautuvų ir patalynės. Mažas pastatas, mažos išlaidos išlaidos. Suaugusiems, be naminių gyvuliuku. Brokieriai kviečiami. \$24,500 ir aukščiau. Telef. 813 — 360-8766

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMAS 5 KAMBARIŲ BUTAS su 2 miegamais kambariais Marquette Parke. Telef. 471-2239.

savo namus, Worcester, Mass. Ji taip pat turi brolių ir seserį, gimusių Chicagoje. Jiems taip pat neleidžiama išvykti iš Sov. Sąjungos. Eleanor Iechepene, 56 m. amž., jau 30 m. vis mėgina iškelti. Sov. Rusijoje yra mažiausia 12 Amerikos piliečių, sulaikytų nuo išvykimo. 6 yra Pabaltijo kraštuose. Visai nėra žinoma kiek tokių gali būti Ukrainoje, Gudijoje ir Armenijoje. Taip pat ten rašoma, kad latvis Arnold Zolinskis 1962 m. nuvyko į Latviją aplankyti sergančią motiną, kuri mirė, o jam iki šiol neleidžiama grįžti pas savo žmoną ir vaikus, gyv. Maspeht, N. Y."

— Sekanti savaitė, spalio 5-13 d., skiriama priešgausiai apsaugai. Ta proga bus paskaitos ir programos, parodos ir paradais tikslu supažindinti gyventojus su gaisrų kilmėmis ir jų prevencija.

Tomie Arai, 25 m. vadovavo New Yorko pažanginio programai, kurioje vaikai dalyvavo pakeičiant ant namų sienų, užbaigdami virš 20 didelių paveikslų.

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAM
IR ŽEMAIMS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVING

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-77

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS — VALDYMAS —
NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS, 5 kamb, bungalov, 63 ir Whipple. Retas pirkiny nebrangiai.
2 PO 6 SU 3 MIEGAMAIMS. Svarus, geras, teisinga kaina. Marquette Parke. Puiki proga lietuviui.
4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette Parke apyl. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti palikimą.
PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATALPOS. Gražus namas Marquette Parke centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY
Tel. 436-7878
2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

MARQUETTE PARK — BY OWNER
2 story brick home 6 rooms each, 2 car brick garage. 1st floor with refrigerator, stove and carpeting. Call 434-2426.

— P-lė Jeanette Pavilonis iš Marquette Parko apyl. išrinkta Amerikos Legiono Gen. Swift posto Moterų vieneto pirmininke. Įvedimo į pareigas apeigos buvo Edmunds restorane, Oaklawn, Ill. Joms vadovavo Stella Povilionienė, buvusi pirmininkė ir dabartinė pareigūnė religinėms apeigoms. Vincentas Pavilonis yra po posto ginklų seržantas.

— Rašomosios maž. visom kalbom ir gaidom, visuose modeliuose gaunamos Chicagoje: dieną LU 5-9500, ir vakarais pas A. Daugirdą tel. 476-7399 arba tiesiai iš SPARTA Savininko: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. (Pr.)

— R. Vilias poezijos knygą "Vakaro vėjai" dar galima gauti Naujienose. 114 pusl. gražiausios poezijos, tik \$5.00. Knyga bus pasiųsta pastu, atsintus pinigų pašto perlaida arba čekiu. (Pr.)

— Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiesiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiavimą visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejimais metais padvigubinti skaitytojus. (Fr.)

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

"NAUJIEŲ" KIEKVIENO
LIETUVIO
DRAUGAS IR BŪČIULIS

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sažiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Rinkos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Gerbačiauskas, sav.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

JENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vajus.

JENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavertę lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos ir sandėris ar okupantais ar jų įgalotnėms.

JENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras istitucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

JENOS atstovauja tylaia lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visoms idomios, naudingos ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, geroje draugijoje girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenuoruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga dama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos los pirmūnų pavyzdžiais užsirenuojant Naujienas tikslu sudaryti line tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išeivijos, pat pavertę Lietuvos ir jos žmonių gerovę, siekiant visuotinio lietuvių reikalų renesanso.

UOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusei metų — \$13.00, trimis mėn. — \$7.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusei metų — \$12.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai, o ma naudoti žemiau esančią atkarpą.

LAUJENOS,
So. Halsted St.,
icago, Ill. 60608

Junčiu dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

ARDE IR VARDAS

ESAS

NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, SEPTEMBER 30, 1974